

Win
vrijkaartjes
voor
Lowlands

Hbo in de ban van **CONTACTUREN**

Interviews
BNN-Lama JANDINO ASPORAAT
Held van het maatschappelijk werk
ANDRÉ MOSIS

CONTACTUREN

Contacturen, onderwijsactiviteiten waarbij de docent fysiek aanwezig is, vormen op dit moment hét onderwerp in de wereld van het hoger onderwijs. Meer dan veertig procent van de opleidingen in het hbo verzorgt gemiddeld tien tot vijftien uur college per week. Ruim eenderde van de opleidingen verzorgt wekelijks minder dan tien contacturen gemiddeld, zo bleek uit een inventarisatie van de onderwijsinspectie. Een probleem of niet? Ja, zei Carlo de Swart, voorzitter van de raad van toezicht van de HR in een gesprek met de centrale medezeggenschapsraad. Hij pleitte voor het opschroeven van het aantal contacturen naar 20 of 22. Ja, zegt ook een scheidende docente van de lerarenopleiding elders in dit blad.

'Het aantal contacturen is zo laag dat het aankomt op zelfstudie en zelfredzaamheid, terwijl veel studenten in deze omstandigheden een bijbaan nemen, soms van wel twintig uur. Dat is te veel voor een fulltime studie. Dan houd je te weinig tijd over om te studeren.'

Ja, zeggen veel studenten zelf. Leerlingen en studenten uit het voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs boden begin dit jaar gezamenlijk een petitie aan aan toenmalig staatssecretaris Bruins. Ze wilden meer les en meer uren begeleiding van docenten.

Maar er zijn ook andere geluiden, zo konden we onlangs op de onderwijspagina's van NRC lezen. Voormalig onderzoeker Vos van het Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Nascholing (ICLON) van de Universiteit Leiden stelt dat het effect van meer contacturen zelfs contraproductief kan zijn. Leerprestaties van studenten worden door zelfstudie bepaald, niet door contacturen, aldus Vos. Je moet geen contacturen plannen, maar studietijd. Hoeveel tijd zien studenten hun docent? En hoeveel tijd voegen ze er zelf aan toe? Een spreiding van zinvolle contacturen over de week zou volgens Vos een nuttige oplossing kunnen zijn.

Maar dan ligt de bal, de verantwoordelijkheid voor het leren, nog steeds bij de student. Bij een gering aantal contacturen per week komt het inderdaad aan op zelfstandig leren en het nemen van eigen verantwoordelijkheden door de student. De grote vraag is of de hedendaagse hbo'er deze eigenschappen in voldoende mate bezit. Het leiderschap van docenten blijft mijns inziens cruciaal.

Dorine van Namen
Hoofdredacteur Profielen

4 Welles-nietes, de concurrentie, d'r bij klussen

5 Wie ben jij dan?
Benjamin van Dam, tweedejaars lerarenopleiding geschiedenis, VVD'er en scouting-leider, zou graag een dag, 'nee, meteen een week', willen ruilen met de minister van Onderwijs.

6 Interview
De moeder van Jandino Aspora had een heel andere carrière voor ogen voor haar zoon. 'Ze zei: "Ik ben hier naartoe gekomen om je een toekomst te bieden en dan ga jij op het podium!" Dokter moest ik worden.' Maar in plaats van de stethoscoop hanteert Jandino nu de lach, in zijn theatervoorstelling en als nieuwe BNN-Lama.

8 Bij de les
'Indiërs en Chinezen zijn beter en werken harder, en als wij luie Europeanen nog een beetje willen meetellen, moeten we ons realiseren dat de nieuwe wereld de oude niet meer is.' Profielen schoof aan bij het congres *The Global Experience*.

9 Onderwijs actueel
'Staatsexamens' in het hoger onderwijs

9 Column
René van Kralingen, Een natte droom

10 De inspirator
André Mosis, door RISO-studenten uitverkozen tot 'Held van het maatschappelijk werk', is niet in een hokje te plaatsen.

12 Nieuws HR
Verhuizingen/verbouwingen, vakantiespreiding, bedrijfsbureaus, guerrilla modeshow, studiereis nurse practitioners, innovatievoucher, KOS-brief aan ministers, Winnie Sorgdrager in rvt, Op Eigen Benen, contacturen, studerende moeders, gedragscode LO-BVE, rekentoets, CEB afgebouwd, student diende in Uruzgan

20 Achtergrond
Hoe tevreden is het werkveld over sph en pedagogiek, vroeg *Profielen* zich af, na publicaties in *De Telegraaf*. Een belronde langs werkgevers leert dat instellingen weinig verschil tussen hogescholen ervaren.

24 Achtergrond
Is de HR diversiteit *proof*? De eerste resultaten van het nieuwe diversiteitbeleid zijn hoopgevend.

25 Column
Sanne Dijkgraaf, De keuken

26 Arbeid adelt
Mirjam van den Bosch is als eerste vrouw onderwijsmanager gezondheidszorgtechnologie en industrieel productontwerpen van het cluster engineering.

27 Afgestudeerd
Ooit studeerde Victor Elberse aan de Willem de Koning Academie, nu geeft hij er zelf een dag in de week tekenles.

28 Uitgaan
Niks flaneren! *Profielen* zocht – per kano – de natuur in de Biesbosch.

30 Recensies
o.a. *Lucky You* en *De beste spannende verhalen uit Nederland en Vlaanderen*

32 Arbeid adelt
Vertrekkend docent Netty van der Veen vindt dat er te veel veranderingen bij de lerarenopleiding zijn.

34 Adressen en infobalk Hogeschool Rotterdam

WIN VRIJKAARTEN
VOOR LOWLANDS!
Check pagina 30 of
ga naar *prijsvraag 1* op
www.profielen.hro.nl

Mandy Faas (25) Eerstejaars facility management (deeltijd) d'rbij KLUSSEN

Waar werk je?

Ik ben facilitair medewerker bij Wonen West-Brabant, een woning-corporatie in Bergen op Zoom. Ik beheer het *document management system*, het dms. Toen ik er net kwam werken moest ik het programma helpen bouwen, nu moet ik het onderhouden. Maar ik bemoei me ook met de catering, de bedrijfskleding, de inventaris en met post en archief.

Hoe lang doe je dit werk?

Bijna twee jaar. Ik ben er binnen-gekomen op projectbasis. Ik moest het papieren archief met huurdergegevens digitaliseren en daarna ben ik er gebleven.

Hoe bevalt je werk?

Leuk. In ieder geval leuk genoeg om een aansluitende deeltijd-opleiding te gaan doen. Ik wilde weleens meer leren over facilitaire dienstverlening.

Hoeveel uur per week?

Ik werk 32 uur per week, bijna fulltime. Van een bijbaantje kun je dus niet echt meer spreken.

Wat verdien je?

Ongeveer 1800 euro bruto, misschien iets meer. Ik denk dat ik ongeveer de slechtst betaalde medewerker ben binnen het bedrijf. Maar de baas betaalt gelukkig ook mijn opleiding.

Draagt je baan bij aan je huidige opleiding en toekomst?

Eigenlijk is het bij mij andersom: mijn studie draagt bij aan mijn huidige baan. Al moet ik wel zeggen dat ik sommige onderdelen van de studie nog niet echt

op mijn werk kan gebruiken; management bijvoorbeeld. Ik kan daar een paar jaar na mijn studie misschien meer mee doen, maar vooralsnog heb ik geen personeel onder me.

Waar geef je het geld aan uit?

Aan de verzorging van mezelf en mijn zontje en aan huur, gas, water en licht. Dat zijn heel praktische dingen, maar dat is het wel zo'n beetje. Af en toe ga ik naar de sauna, maar dat is niet bepaald een grote kostenpost.

Kun je ervan rondkomen?

Dat gaat wel.

Wat wordt je eerste grote aanschaf als je straks een vet hbo-salaris hebt?

Hm, dat gaat dus nog wel even duren. Maar misschien dat ik dan een nieuwe auto koop. Ik heb nu een auto, verzekerd via mijn werk, maar ik wil wel een nieuwe.

OL

Trajectum – Hogeschool Utrecht Druppels naar Zuid-Afrika

Ook *Trajectum* kijkt indirect over de landsgrenzen. Iedereen die wat kan missen moet even sms'en naar 3010 met de tekst 'to Africa', dan gaat er weer anderhalve euro 'in de pot'. Met inmiddels veertig van de benodigde 48 duizend euro op zak wil een HU-studente namelijk een krottenwijk in Zuid-Afrika gaan opbouwen. 'Een emmer op de gloeiende plaat', noemt de studente het project zelf. Anderhalve euro mag de druppel genoemd worden.

Punt. – Avans Hogeschool Brabant 'Alles goed' op z'n Afghaans

'Het wordt afgeraden contact te zoeken met de lokale bevolking', zegt militair Melissa na haar missie in Afghanistan, 'tenzij dat bij je functie hoort.' Maar als Melissa een echte *local* tegenkomt, kan ze die natuurlijk niet zonder groeten laten passeren. En wie denkt dat er in Afghanistan geen resultaten geboekt worden, zit eraan. Melissa: 'Een aantal Afghanen kan inmiddels "alles goed" zeggen.'

OL

Welles-nietes

klacht van
student management
tegen
voorzitter van de examencommissie
management
uitspraak college van beroep
ONGEGROND

Geen keuze

Volgens het studentenstatuut is vrijstelling voor hogeschoolbrede keuzevakken niet mogelijk. Een student management gaat tegen deze regeling in beroep. De student heeft een jaar psychologie gestudeerd aan de Erasmus Universiteit en daar zestig studiepunten gehaald. Hij wijst erop dat het er bij de keuzevakken om gaat over de grenzen van de eigen studie te kijken. Hij vindt dat hij dat met zijn studie aan de Erasmus Universiteit voldoende heeft gedaan. De kennis is opgedaan buiten de hogeschool en de student begrijpt dat zijn verzoek om vrijstelling daarom afgewezen is. Het gaat in dit geval echter om vakken op universitair niveau, een niveau hoger dan de hbo-vakken die hij binnen de Hogeschool Rotterdam zou kunnen kiezen. De student is dan ook van mening dat zijn behaalde punten van psychologie voldoen aan de voorwaarden die bij de keuzevakken horen en wil daarom vrijstelling voor de hogeschoolbrede keuzevakken. De voorzitter van de examencommissie geeft aan dat hij op basis van artikel 5.2.6 van het studentenstatuut geen vrijstelling mag verlenen voor hogeschoolbrede keuzevakken. Bij de invoering van deze keuzevakken is er bewust voor gekozen om een regeling in het studentenstatuut op te nemen die vrijstelling niet mogelijk maakt. De examencommissie heeft volgens dit artikel gehandeld en ook het college van beroep mag in de uitspraak niet afwijken van de bindende regelgeving in het studentenstatuut. De student zal zijn keuzevakken binnen de hogeschool moeten volgen. Het college van beroep kan de beleidsmatige achtergronden van de regeling met betrekking tot de keuzevakken niet toelichten. Mocht de student meer informatie willen over de achtergrond dan kan hij zich wenden tot het college van bestuur.

MG

Wiebenjijdan?

BENJAMIN VAN DAM (28)

Tweedejaars lerarenopleiding geschiedenis

Via de ledenraad ondersteunt hij de VVD-fractie in de gemeente Nederlek. Op school zit hij in de clustermedezeggenschapsraad en als er een projectgroep is, vind je Benjamin van Dam daar waarschijnlijk ook wel bij. 'Daarnaast' studeert hij ook nog: de lerarenopleiding geschiedenis, een vak dat volgens Benjamin ondergewaardeerd wordt.

foto: Levien Willemse

In het weekeinde... Werken, in de kroeg hangen, vroeg opstaan, huiswerk maken en dan weer in de kroeg hangen. Kort samengevat.

Geleerd op de HR... Dat door inzet verandering mogelijk is. Ik zit onder andere in de clustermedezeggenschapsraad van de lerarenopleiding en daar kun je dingen veranderen. Het zijn soms kleine dingen, maar toch niet minder belangrijk.

Boek... *De wereld van Sofie* van Jostein Gaarder.

Film... *The wind that shakes the barley*, echt een heel goede film over hoe de Engelsen in Ierland hebben huisgehouden. In Engeland waren direct protesten tegen de film. Maar misschien dat ik als Nederlander ook wel anders tegen zo'n film zou aankijken als het over Nederlands-Indië zou gaan.

CD... De laatste cd die in de speler zat was Bløf met een symfonieorkest.

Verslaving... Ik rook heel veel zware shag. Als ik bij de scouting bijvoorbeeld een weekje niet mocht roken, liep ik met twee pleisters in mijn nek

Ooit... Kan ik invloed uitoefenen op het onderwijsbeleid. Onderwijs verdient veel meer aandacht. Het is de basis van economische, maatschappelijke en culturele ontwikkeling en ik vind dat we daar als land veel meer geld in moeten steken.

OL

Laatst ontvangen sms'je...

Die houd ik voor me. De vóór-laatste mag je hebben: 'Goh, je bent zowaar later dan ik.' Kreeg ik van een vriend omdat ik voor het eerst later was dan hij.

Trots op... Op het feit dat ik een goed zelfbeeld heb. Ik ken mijn sterke en zwakke punten en dat geeft een hoop zelfvertrouwen.

Hekel aan... Vooral aan inhoudsloze studieloopbaancoaching. Anderhalf uur per week moeten we met een leraar gaan praten over hoe het gaat. Dat hoort bij het nieuwe Rotterdamse Onderwijsmodel. Verschrikkelijk en erg zonde van de tijd.

Vijf jaar geleden... Toen werkte ik in een supermarkt. Ja, en op een dag word je wakker en denk je: Over tien jaar vind ik dit niet meer leuk en ga je dus studeren. Ik was toen al leider bij de scouting en vond het fantastisch om kinderen vaardigheden en kennis over te dragen. Onderwijs betekent heel veel voor een mens. Verder heb ik een grote interesse voor onze geschiedenis. De geschiedenis kennen, helpt je het heden te begrijpen.

Dagje ruilen met... De minister van Onderwijs. En dan gelijk een week, zodat ik direct allerlei veranderingen zou kunnen doorvoeren. De kwaliteit van het hbo kan bijvoorbeeld een stuk omhoog.

De concurrentie

Profielen kijkt over de heg bij collega-hogeschool- en universiteitsbladen.

Mare – Universiteit Leiden Uruzgan-debat in Leiden

'We zijn nu vijfhonderd miljoen euro en een dode verder', zegt *Mare* tegen Afghanistan-kenner Willem Vogelsang die meedoet aan een Leids Uruzgan-debat. 'Moeten we doorgaan?' De vraag stellen is hem beantwoorden: Als je toch al vijfhonderd miljoen euro én een mensenleven in een land hebt geïnvesteerd, kun je maar beter even doorzetten. Of dat zin heeft? Dat vraagt *Mare* ook aan de kenner. Vogelsang weet het eigenlijk niet. Sterker: 'Het is een land dat niemand begrijpt.' Strikt genomen moeten we Vogelsang ook tot 'niemand' rekenen, iedereen is ten slotte niemand. Een interessant debat moet dat zijn geweest, daar in Leiden.

Interview

Auteur: Sabine Schipper Fotografie: Levien Willemsse

De meeste mensen kennen hem waarschijnlijk als de nieuwe Lama, maar zijn bijdrage aan het populaire BNN-programma is maar een klein onderdeel van de wereld van het Rotterdamse theatertalent Jandino Asporaat (26). 'Als je in een populair programma zit, gaat iedereen opeens wat van je vinden. Dat is best lastig.'

Je bent de nieuwe Lama. Hoe is het om in zo'n populair programma het groentje te zijn?

'Toen ik acht maanden geleden werd benaderd door BNN zei ik in eerste instantie meteen nee. Ik had geen zin om mezelf te moeten bewijzen binnen die groep jongens die al zo lang met elkaar bezig is. Maar iedereen om me heen was zo enthousiast dat ik het toch probeerde. De Lama's doen zowel optredens in het theater als televisieopnamen. De eerste keer met de Lama's in het theater ging echt supergoed. Op grond van die ervaring heb ik definitief ja gezegd. Maar op tv kwam er angst naar boven. Bewijs maar eens aan al die kijkers waarom jij zomaar een plek hebt gekregen in de Lama's. Ik vond en vind het lastig. Mensen die je niet kennen gaan opeens over je oordelen. Ik moet ook gewoon niet op internet kijken, maar dat is soms makkelijker gezegd dan gedaan. Veel reacties zijn oké, in de trant van: "Hij zit er net bij, geef hem een kans". Maar ik lees ook racistische reacties, puur op mijn huidskleur gericht. Dan heb je wel zin om mensen te slaan. Ach, dat krijg je als je opeens onderdeel uitmaakt van een hype als de Lama's, je wordt niet eerlijk beoordeeld. Jammer, maar het is de realiteit van zogenaamd beroemd zijn. Gelukkig is mijn moeder er altijd om de boel te relativiseren, die zegt dan (zet vet Antilliaans accent op): "Ze vinden je gewoon leuk, want als ze je niet leuk vinden gaan ze niet over je praten!"'

Als elfjarig jongetje verhuisde je van het paradijselijke Curaçao naar het koude Rotterdam.

'Het was hier heel groot. Ik vond die Hollandse gezelligheid wel wat, theedrinken met koekjes bij de kachel. Maar verder vond ik het hier niet echt leuk. Ik miste de vrijheid van Curaçao, waar ik in het weekend ging kamperen en vissen aan het strand. In Nederland waren de kinderen ook heel snel volwassen, veel harder. Het was heel belangrijk wat voor kleren je aan had, dat kende ik helemaal niet. Maar de metro was wel weer leuk. Wij woonden in IJsselmonde en dan gingen we met de metro naar de markt bij de Rijnhaven. Voor mijn moeder was dat een wereldreis.'

Je hebt nogal een traject afgelegd om bij theater uit te komen, ook op het gebied van opleidingen.

'Ik wilde vroeger graag interieuradviseur worden, op school hadden me gezegd dat ik dan eerst moest gaan schilderen om kennis van kleur op te doen. Maar na twee jaar schilderen was die opleiding interieuradviseur opgedoekt! Toen ging ik maar in de bouw werken. Ik was er helemaal geen type voor, liep de hele dag te zingen en te ouwehoeren

LAMA EN

Jandino Asporaat DRAMA

tussen die stugge bouwvakkers. Ik ben ook nog elektricien geweest, terwijl ik dat helemaal niet kon. Ik had me er met een praatje tussen gekletst. Ik weet niet wat er naderhand met de huizen is gebeurd waar ik draden heb getrokken, ik hoop dat ze er nog staan. Van m'n zestiende tot m'n achttiende heb ik in de bouw rondgehangen, ik wist gewoon niet wat ik wilde. Toen hoorde ik van een amateur-gezelschap dat op zoek was naar acteurs. Dat was mijn kans.'

Je wist inmiddels dat je die kant op wilde?

'Ik ben altijd al heel dramatisch geweest. Iedereen om me heen wist al dat ik zou moeten gaan acteren, maar tegelijkertijd raadde iedereen het me af. "Je bent zwart en dit is Nederland, hier zijn geen zwarte acteurs." Mijn moeder had zoiets van: "Ik ben vanuit Curaçao gekomen om je een toekomst te bieden en dan ga jij op een podium liedjes lopen zingen!" Dokter moest ik worden! Maar toen mijn moeder bij mijn eerste voorstelling was wezen kijken, zei ze na afloop: "Ik zie dat je op je plek zit." Ze snapte dat ze me mijn eigen ding moest laten doen. Ik ben daarna drie maanden naar de musicalacademie geweest, maar dat was geen succes.'

Ze moesten wel om me lachen, maar ballet en musical... dat was niks voor mij. Toch was het niet erg, ik moest gaandeweg uitvinden wat mij het beste ligt en daar kom je alleen achter door het te doen.'

Dansen viel dus af, maar cabaret bleek meer in je straatje te liggen. In 2005 won je de persoonlijkheidsprijs op Cameretten met je voorstelling Antilliaanse Pot.

'In de tijd dat ik acteerde in serieuze toneelstukken, vermaakte ik mijn collega's vaak met grappen over de actualiteit. Ik merkte dat mensen moesten lachen om de manier waarop ik dingen bekeek en verwoordde. Iemand zei dat ik me moest inschrijven voor cabaretfestival Cameretten. Ik wist niet eens wat cabaret was! Ik hield van *stand up comedy* van bijvoorbeeld Eddie Murphy en Chris Rock, maar dat is toch heel wat anders. Ik heb twintig minuten materiaal gemaakt en dacht: "Ik ga vast op mijn bek, maar dan weet ik wel of het iets voor me is of niet." Ik moest het vooral hebben van mijn charme, mijn materiaal was niet eens zo krachtig. Ik had totaal geen faalangst, was ook tamelijk naïef. Ik werd na Cameretten benaderd door de directeur van Mojo, die wilde me boeken. Ik wist niet eens wie hij was, terwijl iedereen om me heen helemaal flipte. Die onbevagenheid is heerlijk, anders maak je jezelf toch maar gek.'

Je staat sinds Cameretten in het theater met je voorstelling. Hoe bevalt het leven als cabaretier?

'Het is hard werken! Ik heb *Antilliaanse pot* nu ongeveer veertig keer gespeeld en volgend seizoen gaat hij in de reprise. Er is maar weinig overgebleven van het oorspronkelijke programma van Cameretten. Ik heb er een handje van om het constant aan te passen, maar op een gegeven moment moet een programma af zijn.'

'Ik kan niet heel lang hetzelfde doen, daar ben ik te onrustig voor. Dus het is best vermoeiend om zo vaak achter elkaar dezelfde voorstelling te spelen. Het liefst zou ik nu al met een heel nieuw programma bezig gaan, maar dat is te snel. Ik moet nog een hoop ervaring opdoen, het publiek leren aanvoelen. Een zaal in Rotterdam moet ik op een heel andere manier

meenemen dan één in bijvoorbeeld Groningen. Bij die laatste moet ik een andere insteek vinden, zodat ze begrijpen wat ik bedoel met bepaalde Antilliaanse dingen. Je moet de 'codes' meer uitleggen. Geweldig als je merkt dat het je lukt.'

Iemand die nooit stil kan zitten, is vast met nog veel meer interessante dingen bezig?

'Ik wil volgend jaar graag een album uitbrengen. Ik zong al klein jongetje al, hoewel mijn familie dat toen niet echt kon waarderen. Ik moest m'n stem nog leren gebruiken, dacht dat ik een combinatie van Lionel Ritchie en Whitney Houston was, alleen maar van die enorme uithalen... Op een gegeven moment mocht ik thuis niet meer zingen van mijn moeder. Inmiddels gaat het wel beter, hoor! Ik heb m'n stem ontdekt. Mensen vinden het tegenwoordig ook echt mooi als ik zing, dat scheelt. Ik maak Nederlandstalige pop. Ik zou heel graag een keer samenwerken met Tjeerd Oosterhuis. Een duet met Trijntje zou helemaal geweldig zijn. Bløf is ook erg mooi, vooral hun oudere materiaal. Maar laat ik geen grote uitspraken doen. Ik moet nog uitvinden wat de stijl is die ik het beste geloofwaardig kan neerzetten. Televisie maken vind ik ook geweldig. Ik ben momenteel bezig met een eigen comedyprogramma en ga ook meewerken aan een programma van BNN met komische, actuele sketches. Dat soort dingen dus. Ik wil een hele hoop, maar het moet wel bij me passen.'

'Iedereen om me heen wist dat ik zou moeten gaan acteren, maar tegelijkertijd raadde iedereen het me af.'

foto: Levien Willemse

‘STAATSEXAMENS’ in het hoger onderwijs

Twee actuele thema's in het onderwijs – kwaliteit en toegankelijkheid – worden gediend in het advies *Examinering: draagvlak en toegankelijkheid* van de Onderwijsraad. Ook in het hbo moet de examinering op de schop, vindt voorzitter Fons van Wieringen.

Er is al jaren veel kritiek op de kwaliteit van examinering in het hoger onderwijs. ‘Het voorname kritiekpunt is dat we eigenlijk heel weinig weten over de prestaties van het hoger onderwijs’, vertelt Van Wieringen. ‘Je kunt er visitaties op naslaan, maar daaruit leer je onvoldoende wat het niveau aan het eind van de opleiding is. Vroeger ging maar tien procent van de bevolking naar het hoger onderwijs. Nu we streven naar vijftig procent hoger opgeleiden wordt het toch eens tijd dat we inzicht krijgen in het eindniveau.’ Toch zijn er wel enige bakens waaraan dit getoetst kan worden. Landelijk bepalen opleidingen beroepscompetenties die leidend zijn voor het curriculum en examen. Maar Van Wieringen is hier niet van onder de indruk. ‘Je kunt competenties benoemen, maar daarmee laat je nog niet zien of een afgestudeerde ook feitelijk bekwaam is. Veel opleidingen hebben niet eens een examen. Daar moeten studenten gewoon al hun punten halen en dan zijn ze klaar. Wie garandeert dan het eindniveau? De Onderwijsraad heeft daarom al eerder gesteld dat er aan het eind van de studie altijd een integrale opdracht moet zijn. In ons laatste advies hebben we daarnaast voorgesteld dat opleidingen gezamenlijk zo'n examen gaan ontwikkelen. Verwar het niet met een centraal examen, wij hebben meer voor ogen dat een aantal opleidingen met elkaar samenwerkt. Daarmee garandeert men een zeker niveau. Om de betrouwbaarheid en daarmee de kwaliteit van examinering verder op te waarderen willen we ook dat er standaard een tweede, externe corrector betrokken is bij de examinering.’ Maar waarom kiest de Onderwijsraad zo nadrukkelijk niet voor een echt centraal examen als de raad wel verwacht dat examens een kwaliteitsimpuls zijn voor het hoger onderwijs? Van Wieringen: ‘Dat zou ingaan tegen de aard van het hoger onderwijs en tegen de autonomie die bij de sector hoort. De sectorcommissies zélf kunnen het natuurlijk wel agenderen.’

Niet alleen de kwaliteit van examinering heeft de aandacht van de Onderwijsraad. De raad doet ook een – op zijn minst opvallend – voorstel om de toegankelijkheid van examens te verhogen. Roep een zelfstandige exameninstelling voor het hoger onderwijs in het leven, zo iets als het staatsexamen in het voortgezet onderwijs, adviseert de raad. Van Wieringen: ‘Stel, je hebt een hoop geleerd in leven en werk en je denkt: Ik heb hbo-niveau commerciële economie. Dan zou je naar die instelling kunnen gaan en examen kunnen doen.’ Door examinering toegankelijker te maken wordt het potentieel aan hoger opgeleiden beter benut en stijgt het opleidingsniveau van de bevolking. Precies wat de regering wil dus.

kwaliteitsnorm

Of de voorstellen van de Onderwijsraad inderdaad op bijval van de regering kunnen rekenen, is op het moment van publicatie nog ongewis. ‘De vorige minister vond onze voorstellen interessant, op ambtelijk niveau was er minder enthousiasme en ook tijdens een ontmoeting met rectores van verschillende universiteiten bleek het animo van die kant zoals te verwachten niet groot. Goede afgestudeerden krijg je alleen via een afgeronde academische studie, vond men. Maar wij denken dat een zelfstandige exameninstelling niet alleen de toegankelijkheid vergroot maar ook nog kan bijdragen aan de kwaliteit van onderwijs. Want natuurlijk moeten ook de ‘staatsexamens’ voor het hoger onderwijs aan minimale eisen voldoen. Daarmee wordt een kwaliteitsnorm gesteld, waar vervolgens niemand – en dus ook de universiteiten en hogescholen niet – onder kan gaan zitten.’

Volgend nummer: reacties van HR-medewerkers op dit advies van de Onderwijsraad
EvdM

Globalisering: KANSRIJK MAAR OOK ENG

‘Decennialang was de indeling van onze wereld simpel: Het Westen had het en de ontwikkelingslanden hadden het niet. Wij dachten dat we slimmer waren en gingen ervan uit dat iedereen onze cultuur het beste vond en het liefste hier naartoe wilde komen. Maar er is iets fenomenaal gebeurd: Door de digitalisering is het nu mogelijk om fysiek gescheiden van elkaar samen te werken aan één project. Je hoeft als computerexpert niet meer in Londen te zitten om je werk te doen, dat kan ook vanuit Mumbai of Shanghai.’ ‘Big Ben’ Verwaayen, CEO van British Telecom, schetst bevestigend hoe de arbeidsmarkt van de nabije toekomst er voor ons studenten uit gaat zien. ‘Daar waar de beste brains zitten, daar gaat het werk naartoe. Als westerse hoger opgeleide concurreer je dus met talent van over de hele wereld! En vergis je niet, India en China hebben uitstekende universiteiten.’

Deze gang van zaken is volgens Verwaayen rechtvaardig en vooral een Kans voor ons. ‘De mogelijkheden zijn onbegrensd.’ Nu heeft Verwaayen, één van de meest succesvolle Nederlandse topbestuurders in de wereld, wel makkelijker praten dan een derdejaars studentje commerciële economie die nog op de eerste treden van zijn of haar carrière ladder staat. In India staan tienduizenden briljante jongeren in de rij om hogere wiskunde te studeren (in heel Europa zijn er maar 2500 van te vinden), in Singapore beschouwt men een vijftienurige werkdag als volstrekt normaal en jonge Chinezen verhuizen naar nieuwe steden duizenden kilometers van hun geboorteplaats zodat ze hun familie met geluk nog één keer per jaar spreken. Daar sta je dan als decadente West-Europeaan, misschien droom je wel van een 36-urige werkweek, 25 vakantiedagen per jaar, huisje, boompje, beestje, leasebak en rond je veertigste een jaartje *sabbatical*. Mis dus. Wij worden geacht ons met moordend tempo in de wereldwijde *rat race* te storten.

De economische, politieke en culturele globalisering, een uniek fenomeen in de geschiedenis van de mensheid, is fascinerend maar ook beangstigend. Want juist omdat het de eerste keer is dat wij op zo'n enorme schaal met elkaar communiceren en handelen, weet niemand precies wat de consequenties daarvan zullen zijn. Voor de mensen in opkomende ontwikkelingslanden is het uiteraard geweldig dat ze steeds meer mogelijkheden krijgen, maar dat betekent ook dat wij in het rijke Westen er rekening mee moeten gaan houden dat we onze beste tijd gehad hebben. Wat in ieder geval wel duidelijk is, is dat het belangrijk is om over deze dingen na te denken. Als land, maar ook als individu. Het congres op de Kralingse Zoom is daar uitermate geschikt voor. De gasten zijn inspirerend, naast Verwaayen spreekt ook Mei Li Vos, Tweede Kamerlid van de PvdA, en er zijn workshops van onder andere Evert Nieuwenhuis en Maarten Schinkel, beide journalist en expert op het gebied van globalisering, en Max van Egmond van de multinational Cisco Systems. Ik schuif aan bij Schinkel, financieel-economisch journalist voor *NRC Handelsblad*. ‘Je kunt je verzetten tegen globalisering, maar het gebeurt toch.’ Schinkel legt uit dat hetgeen wij in de moderne tijd als ‘normaal’ beschouwden, niet altijd meer zo vanzelfsprekend is. ‘Wij, Amerika en West-Europa, gaan ervan uit dat een land democratisch en kapitalistisch moet zijn om economisch succesvol te worden. Maar kijk eens naar Singapore: Hypermodern en rijker dan Nederland, maar géén democratie. En China is een communistische staat die een markteconomie heeft ingevoerd.’ Wat voor invloed al deze nieuwe ontwikkelingen hebben op de machtsverhoudingen in de wereld, de verdeling van geld, voedsel en de belasting voor het milieu: *nobody knows*. Maar dat erover gepraat moet worden is zeker, en daarom zijn initiatieven als dit congres noodzakelijk. Wat mij betreft zou dit een terugkerend evenement mogen worden.

SaS

EEN NATTE DROOM

Ik zie een student vastgebonden op een tafel liggen. Boven haar hangt een docent. Hij draait de duimschroeven nog verder aan. Ze gilt het uit. Grijpend laat hij weten dat dit niet het goede antwoord is. Een docent in de hoek trekt een student de derde nagel uit. Hij bezwijkt. Aan de andere kant van de zaal zit een sigaarrokende docent achter de leugendetector. Hij schreeuwt tegen de student die met allerlei zuignapjes en stekertjes op een stoel zit, dat ‘dit niet haar eigen actiepunten zijn’. De leugendetector toont onomstotelijk aan dat ze liegt. Door twee medewerkers van de facilitaire dienst wordt ze in de boeien geslagen en weggeleid. Volkomen overstuur ren ik de zaal uit. Kotsend loop ik het toilet in. Daar kom ik de voorzitter van het college tegen. Ik zie dat hem een diepte-interview wordt afgenomen door een student met burka. Ze bereiden samen een workshop voor over integratie. Ik ren het toilet uit en probeer mij via de centrale hal naar de fietsenstalling te begeven. Maar ik word tegengehouden door honderden studenten. Ze kijken ademloos toe hoe onze staatssecretaris van onderwijs Sharon Dijksma haar nieuwe badkledinglijn presenteert. Mijn ogen blijven hangen bij haar enorme rode bikini. Opeens zie ik een Telegraaf-journalist met camera uit de papierbak komen. Hij neemt foto's van twee docenten die geslagen worden door Ronald Plasterk. Een docent houdt zijn laptop omhoog dat als schild moet dienen. De ander probeert zich te verdedigen met het ROM... badend in het zweet word ik in mijn tentje wakker. Zo'n eerste vakantienacht is altijd wennen.

René van Kralingen is docent bij de lerarenopleiding en adviseur bij Onderwijsadviesbureau van Kralingen.

‘Maak je geen illusie. Indiërs en Chinezen zijn beter en werken harder, en als wij luie Europeanen nog een beetje willen meetellen, moeten we ons realiseren dat de nieuwe wereld de oude niet meer is.’ De sprekers op het congres *The Global Experience* zien globalisering vooral als een kans, maar het is ook gewoon best heel eng.

BIJDELES

‘Held van het maatschappelijk werk’ André Mosis

MASTERDRUMMER KUNSTENAAR HULPVERLENER

De inspirator

Door studenten van het Rotterdams Instituut voor Sociale Opleidingen (RISO) werd hij verkozen tot ‘held van het maatschappelijk werk’ en dat is best bijzonder, aangezien André Mosis (1954) bepaald geen typische hulpverlener is. De Surinaamse muzikant en kunstenaar is niet in een hokje te plaatsen.

Suriname

De basis van het leven en werk van André Mosis is de apinti, de drum van de marrons. Mosis is zelf marron, afstammeling van een volk dat in de tijd van de slavernij niet langer onderdrukt wilde worden en het binnenland van Suriname invluchtte om daar een eigen samenleving te creëren. ‘Ik ben een geboren migrant. Ik groeide op in een dorpje met hutten, zonder elektriciteit of school. Op mijn negende jaar kwam ik in Paramaribo. Ik kende de taal niet, mijn naam moest worden veranderd om een plek te krijgen op school. Ik was een migrant in de hoofdstad van mijn eigen land. Mijn ouders kozen ervoor om in Paramaribo te wonen om hun kinderen een westerse opleiding te kunnen geven, maar wel met meenemen van je wortels. Dat is het allerbelangrijkste. Je moet niet iets leren en iets laten liggen.’

Eind jaren tachtig werd het voor Mosis lastig in Suriname. Ronnie Brunswijk vocht met zijn junglecommando tegen het nationale leger van Bouterse. ‘Brunswijk was zelf een marron, uit dezelfde stam als ik nota bene. Ik was een bekende Surinamer door mijn werk als muzikant bij een populaire vereniging voor afro-Surinaamse muziek. Daarnaast schreef ik een reeks artikelen onder de kop ‘overheid en bos-negers’ (een andere term voor de marrons – red.), samen met historicus Bert Scholtens, de coördinator van de opleiding cultuurstudies waaraan ik verbonden was. We publiceerden in de laatste krant die nog over was na de censuur van de regering. Men vond dat verdacht van mij. ‘Die kleine marron André Mosis verschaft vast informatie aan het junglecommando’, dacht men. Ik werd een paar keer mishandeld en er schenen dodenlijsten te bestaan waar mijn naam op zou staan. Toen dat bekend werd, hebben mensen in Nederland geld ingezameld om een ticket voor mij te kopen. Via Frans Guyana en Parijs vluchtte ik naar Nederland.’

Nederland

Na zijn vlucht in 1990 probeerde Mosis direct zijn draai te vinden in zijn nieuwe land. ‘Het leek me wel lastig om in Nederland mijn weg te vinden. Deze maatschappij kijkt naar papieren en afgeronde opleidingen, het is een harde wereld. Maar ik had vertrouwen en geloof in mezelf. Ik kwam eerst terecht in een asielzoekerscentrum, maar ik werd al snel benaderd door verschillende mensen. Ik ben ook op zoek gegaan naar organisaties waar Surinamers een bijdrage leveren aan de samenleving. Bij het Surinaams Jongerencentrum haakte ik aan bij Nederlandse jeugdwerkers. Ik wilde als vrijwilliger invulling geven aan de Surinaamse kant, met de liedjes en spelletjes die ik kende. In die periode heb ik ook mijn eerste musical geschreven, *Bro*, dat betekent zowel ‘adem’ als ‘rust’. Het stuk werd heel goed ontvangen. Zo heb ik mezelf op de kaart gezet. Vlak daarna kwam ik in contact met het Koorenhuis, een centrum voor kunst en cultuur in Den Haag dat net bezig was met het opzetten van een afdeling wereldmuziek. Ze zochten docenten. Ik had nog niet eens een verblijfsvergunning, maar ze besloten mij toch aan te nemen.’

De drum

Mosis is masterdrummer volgens de marrontraditie en hij gebruikt zijn instrument zoals de drum volgens hem ooit bedoeld is: voor communicatie en socialisatie. ‘Ik neem de drum mee naar het tijdperk van mobieltjes en internet door de functie die de drum ooit had aan kinderen te vertellen. Met de kinderen speel ik met trommels, we werken keihard om samenspel te bereiken. Ik vertel een verhaal over de herkomst van de trommel, het doel dat hij had in Afrika en wanneer de Afrikanen naar Suriname zijn gegaan. De marrons wilden niet verder onderdrukt worden als slaven en vluchtten het bos in. Daar maakten ze het instrument van hun vaderland weer en zo konden ze met elkaar communiceren. Ze stuurden signalen naar elkaar: “Laten de vrouwen de kinderen pakken en wegrennen, er komt een patrouille aan!” De vijand kon de trommels horen, maar ze verstonden de taal niet. Kinderen vinden dat een prachtig verhaal. Ik geef meestal trommelles aan Nederlandse kinderen en het verhaal van Suriname is helemaal nieuw voor hen. ‘Mijn eigen vijf kinderen hebben allemaal een hogere opleiding genoten dan ik. Dat hebben wij kunnen betalen met de kennis van de drum en de marroncultuur die we uit Suriname hebben meegevoerd. En dat dragen ze alle vijf met zich mee. Mijn zoon bijvoorbeeld is doctor in medische wetenschappen, maar hij is ook masterdrummer en kent alle drumpatronen van de marrons. Dat maakt hem een rijker persoon.’

Ondernemer

Mosis is inmiddels ook eigen ondernemer geworden. Hij maakt programma’s voor kinderen én volwassenen. Mensen laten samenwerken met percussie en muziek door middel van zijn speciale ‘klm-methode’ (kijken,

Foto: Ronald van den Heerik

luisteren, meedoen), dat is wat Mosis biedt. ‘Ik ben met één drum begonnen en inmiddels heb ik er dertig. Ik begeleid groepen en geef ook les aan basisschool-docenten die mijn klm-methode willen leren, omdat ze het een goede manier vinden om ook die lastige leerling binnen te houden in plaats van weg te sturen. Ik doe ook aan teambuilding

bij bedrijven, met de drums als basis. Dan kom ik daar met m’n laptop en m’n presentatie, ik geef een ‘gewone’ communicatietraining. Maar vervolgens spelen de mensen samen. Je bereikt alleen maar een harmonie als je het met z’n allen doet. Nou, dan moet je hard je best doen, want als je een verkeerde slag speelt, hoort iedereen dat jij mis zit.’

Kunstenaar

Mosis’ andere passie is beeldende kunst. ‘Het werk dat ik nu maak, hangt in veel collecties van Surinaamse kunstverzamelaars. Ik word meestal geplaatst onder surrealisme of magisch realisme. Ik vind niet dat ik in die –ismen thuis hoor. Wil je mij plaatsen, dan moet je een ander hokje voor mij maken, bijvoorbeeld

het kingbotho-isme (Kingbotho is Mosis’ pseudoniem voor zijn schilderwerk, red.). Ik schilder niet om te solliciteren naar goedkeuring van de critici, ik maak dingen die ontstaan op het moment dat ik het doe. Mijn schilderijen zijn verhalen, bijvoorbeeld over de worstelingen van Surinaamse mensen in Nederland.’

Maatschappelijk werk

‘Ik ben drie jaar vertrouwenspersoon geweest bij Nieuwe Sporen, een organisatie in Den Haag die een brug slaat tussen verschillende bevolkingsgroepen en professionele hulpverlening. Als marrons problemen hebben met hun kinderen gaan ze niet naar een Nederlandse hulpverlener, dat is voor hen een stap te ver. Veel van hen vinden het moeilijk om te praten met maatschappelijk werkers omdat die vaak dingen bekijken door de ‘witte’ bril van de maatschappij. Door de betweterige houding van sommige – natuurlijk niet alle – hulpverleners ontstaan er nog meer problemen. De hulpverlening zou meer migranten moeten betrekken in hun sector. En ze moeten groepen mensen niet beschouwen als een probleem, maar kijken naar individuen die een probleem hebben. Nederland doet wel zijn best. Ik werd onlangs benaderd door de Haagse Hogeschool om een lezing te houden over de gebruiken van de marrons. En er zijn begrafenisondernemers die tegenwoordig specifieke marronbegravenissen aanbieden. Dat is wellicht commercieel, maar ze luisteren beter naar onze wensen dan de hulpverleningsinstanties.’

SA5

WERK

aan de winkel voor bedrijfsbureaus

In de periode tot januari worden de bestaande bedrijfsbureaus van de clusters omgevormd tot elf bureaus, één per cluster (instituut met ingang van het nieuwe collegejaar). Met de omvorming moet ook de kwaliteit van de medewerkers omhoog. 'We hebben een ander soort mensen nodig, ook omdat de instituten groter worden dan de clusters', aldus collegevoorzitter Jasper Tuysel. 'We gaan assessments uitvoeren om te kijken of medewerkers geschikt zijn voor deze zware taken; het is niet de bedoeling dat mensen zomaar doorstromen. We willen goede mensen.' De nieuwe bureaus krijgen te maken met een herschikking van taken en daarbij een nog nadrukkelijker samenwerking met de BEB's (bureaus externe betrekkingen). Binnen de bureaus moeten ze in drie teams gaan werken. De centrale medezeggenschapsraad sprak vorige maand haar twijfels uit over het slagen van de omvorming. 'Het heeft tijd nodig', reageerde Tuysel.

JvN

Verhuizingen en verbouwingen Tot januari 'hartstikke druk' op de Kralingse Zoom

In de periode begin september tot begin januari zullen studenten en docenten op de locatie Kralingse Zoom wat moeten inschikken. Ondanks dat de HR nog steeds ruimtes van de Erasmus Universiteit huurt, wordt het er 'hartstikke druk'. Dat voorspelt Jasper Tuysel, voorzitter van het college van bestuur. Reden is dat het cluster management niet voor 1 september kan verhuizen naar de nieuwe HR-locatie Wijnhaven 107. Het gebouw moet nog geschikt gemaakt worden voor dit cluster; rond januari zal de verhuizing plaatsvinden. Management zal ook gebruik gaan maken van delen van Wijnhaven 61.

De opleiding communicatie & multimedia design verhuist deze zomer naar de locatie Pieter de Hoochweg. Er is vertraging bij het nieuwbouwgedeelte maar de gerenoveerde oudbouw is na de zomervakantie gereed. 'De nieuwbouw en de overkapping van het binnenplein worden pas in oktober of november opgeleverd', meldde Tuysel onlangs aan de centrale medezeggenschapsraad (cmr). In de zomervakantie wordt verder de locatie Museumpark (hoogbouw) gereedgemaakt voor de komst van de lerarenopleidingen VO/BVE. Voor sommige practica zullen de lerarenopleidingen gebruikmaken van voorzieningen op de locatie Academieplein. RIVIO vertrekt deze zomer van de locatie Museumpark naar de locatie Academieplein en de opleiding vrijetijdsmanagement verhuist in diezelfde periode van het Academieplein naar Wijnhaven 61. Op genoemde locaties zijn de voorbereidingen voor de gebouwaanpassingen in volle gang, er wordt hier en daar al verbouwd om de start in het nieuwe cursusjaar mogelijk te maken.

Voor de aanpassing van de hal op het voormalige RDM-terrein is een Europese aanbesteding gestart. Dit is een gezamenlijk project met het Albeda College. Vooral de praktijkcomponenten van de opleidingen autotechniek en industrieel product ontwerpen worden hier ondergebracht. De verwachting is dat de bedrijfshal begin volgend jaar gereed is. 'Maar de garage van autotechniek proberen we naar voren te halen', vertelde Tuysel aan de cmr. Zodra de garage beschikbaar is, komt er ruimte vrij op de locatie Kralingse Zoom. Zeker is ook dat er vervoer over water komt naar het terrein op Heijlplaat, maar waar vandaan is nog onduidelijk; vanuit Leuvehaven, Coolhaven of vanuit beide havens.

JvN

VAKANTIESPREIDING: nog geen succesverhaal

Een jaar geleden werd op de HR de vakantiespreiding voor docenten ingevoerd. Hoe verliep dat en moeten de vakanties dit jaar weer gespreid worden?

Gebouwen die in de zomer bijna drie maanden leegstaan, vindt het college achterhaald. De HBO-raad is eenzelfde mening toegedaan. Hbo-instellingen moeten zich omvormen van onderwijsinstellingen tot kennisinstituten en dan is het niet goed denkbaar dat het personeel collectief acht weken op vakantie gaat. Als uitvloeisel van de nieuwe cao besloot het college van bestuur (cvb) vorig jaar tot de invoering van vakantiespreiding voor docenten. 'Het mes zou aan twee kanten snijden: in de zomer zou opvang en begeleiding van studenten kunnen plaatsvinden en voor een aantal personeelsleden is het aantrekkelijk om iets eerder of later met vakantie te kunnen gaan', zegt Herman Veenema, secretaris van het cvb. Maar alle mooie plannen ten spijt, heeft een en ander vorig jaar niet helemaal plaatsgevonden zoals voorgesteld. 'Degenen die eerder terugkwamen van vakantie, troffen een gebouw aan

waarin het door verbouwingen en grote schoonmaak slecht werken was. Bovendien konden veel directeurs de spreiding niet afdwingen als medewerkers hun taken volgens de jaartaakbelasting hadden vervuld. Hierdoor nam de bulk van de docenten volgens traditie vrij in de zomervakantie. Als het goed is, heeft een aantal directeurs dit jaar in de jaartaakbelasting van sommige docenten de verplichting opgenomen om in de zomervakantie te werken. Hoe dit zal uitpakken, moet nog blijken. Maar aangezien er ook deze vakantie intensief verbouwd gaat worden, zijn de omstandigheden voor begeleiding niet overal onverdeeld gunstig. Sommige verbouwingen, zoals bij RIVIO (informaticaopleidingen), worden begeleid door docenten. Die zijn er dan natuurlijk wel.'

DvN

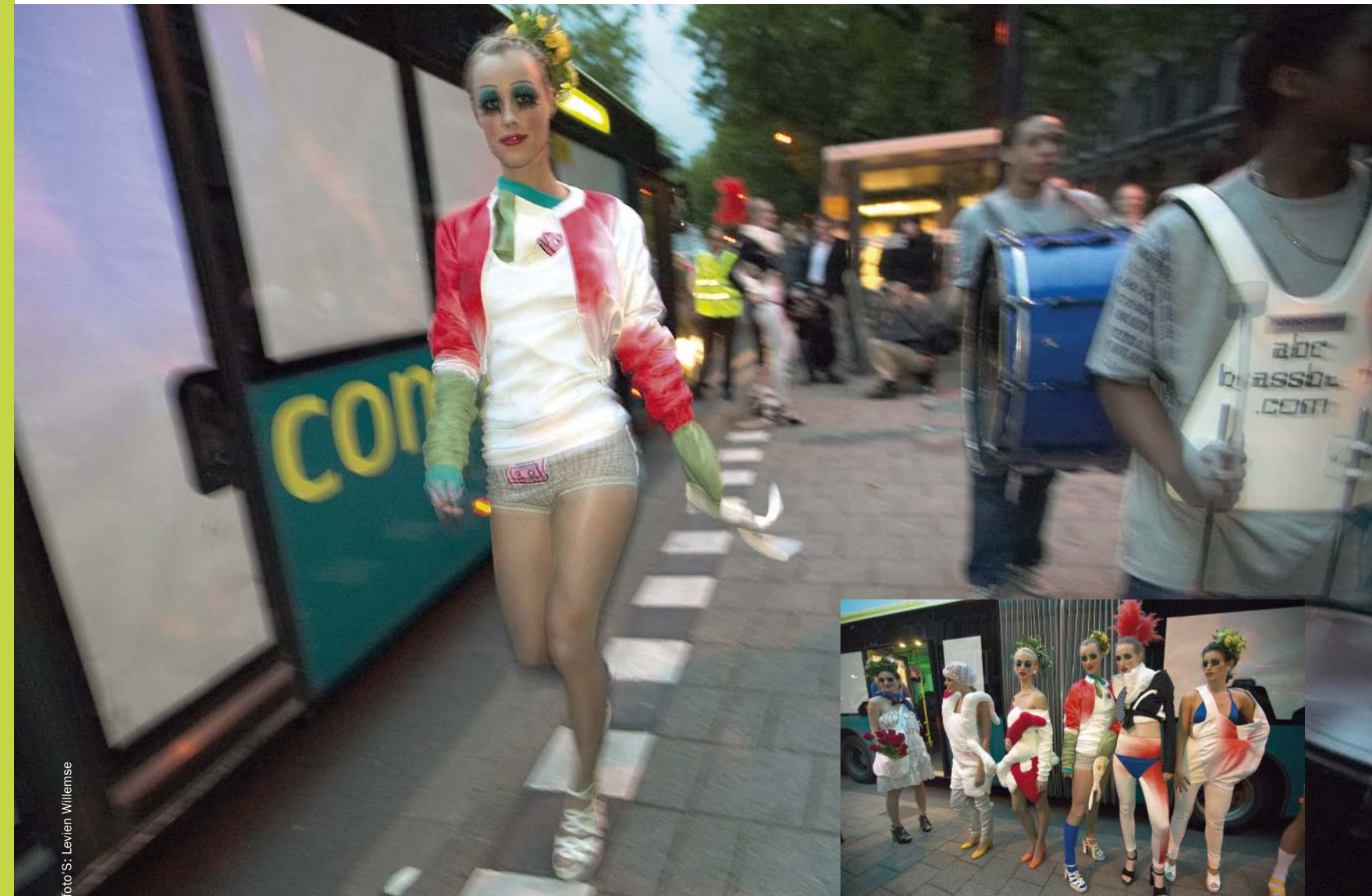

foto: S. Levien Willemse

GUERRILLA MODESHOWS DOOR DE STAD

Studenten modevormgeving van de Willem de Kooning Academie organiseerden medio mei in samenwerking met vervoersmaatschappij Connexxion guerrilla modeshows door het centrum van Rotterdam. Een Connexxion-bus toerde rond en hield halt op de Witte de Withstraat, Nieuwe Binnenweg en voor het Westelijk Handelsterrein. Vergezeld door de ABC-kids brassband en diverse circusacts trok de bus de aandacht van omstanders. De modellen toonden ontwerpen van tweede- en derdejaars studenten modevormgeving.

Remco van Kapel van ESF Rescueteam

foto: Levien Willense

Kennis inkopen met de INNOVATIEVOUCHER

Ondernemers kunnen met een innovatievoucher van SenterNovem kennis inkopen bij hogescholen en universiteiten. De Hogeschool Rotterdam behandelt op dit moment tien van deze kennisverzoeken.

Er zijn twee verschillende vouchers, een kleine van 2500 euro en een grote van 7500 euro. De kleine is gratis aan te vragen en de grote kost de ondernemer 2500 euro. Elbert Waal van Kenniskring Ondernemende Stad behandelt de aanvragen van ondernemers die bij de Hogeschool Rotterdam zijn terechtgekomen. De opdrachten die hij binnenkrijgt variëren van het uitvoeren van onderzoek naar

optimalisatie van een sportschool tot het in de markt zetten van een bestek-redder die moet voorkomen dat bestek in de afvalbak van een restaurant verdwijnt.

'Ik heb zelf ervaring met het ondernemerschap en kan daaruit putten. Verder heb ik kennis op het gebied van marketing en industrieel ontwerpen. Ik schakel ook wel ontwerpbureaus in voor bepaalde opdrachten. Studenten mogen meewerken, maar die mag ik niet betalen. De opdrachten die binnenkomen mogen alleen door docenten uitgevoerd worden', vertelt Waal. Hij wil graag een netwerk binnen de hogeschool creëren met docenten uit verschillende disciplines zodat alle binnenkomende aanvragen behandeld kunnen worden. 'Nu moet ik soms nee verkopen, omdat de opdracht om expertise vraagt die ik niet heb. En ik heb onvoldoende zicht op de organisatie om iemand aan te kunnen spreken die wel over de juiste kennis beschikt. Het is lastig om docenten te vinden die het leuk vinden om hieraan mee te werken en die van hun directeur ruimte krijgen voor extra activiteiten.'

repareren van politiehelmen

Remco van Kapel van ESF Rescueteam was de eerste ondernemer die een innovatievoucher besteedde bij de Hogeschool Rotterdam. Hij wilde een mobiele servicedienst oprichten voor het repareren van politie-

helmen. Hij gebruikte de innovatievoucher om uit te vinden of deze service rendabel is. 'Uit het onderzoek is een aantal aanbevelingen gekomen, maar geen pasklaar concept. Wel heb ik op basis daarvan kunnen concluderen dat er een te groot afbreukrisico is en daarom ga ik niet door met dit plan', aldus Van Kapel. 'De innovatievoucher is een goed initiatief. Op deze manier is innovatie voor iedere ondernemer bereikbaar en laagdrempelig. Het is wel een voorwaarde dat de kennisinstellingen een goed team met voldoende mankracht en kennis hebben om de aanvragen te behandelen.' Elbert Waal geeft aan dat het eindproduct van een aanvraag een rapport is met bevindingen. Hij stuurt de ondernemer niet een bepaalde richting op. Deze moet zelf bepalen wat hij met de resultaten van het onderzoek doet. 'De innovatievouchers sluiten goed aan bij het *Outside In Inside Out*-beleid (OIIO) van de hogeschool. Het voordeel voor de hogeschool is dat docenten op deze manier aansluiting houden bij de praktijk en kennis van de hogeschool in het bedrijfsleven terecht komt.'

MG

SORGDRAGER in raad van toezicht

Oud-minister en procureur-generaal Winnie Sorgdrager (1948) wordt lid van de raad van toezicht van de HR. Ze volgt Nebahat Albayrak op die begin dit jaar toetrad tot het kabinet. Sorgdrager was procureur-generaal toen zij in 1994 inging op het verzoek om namens D66 minister van Justitie te worden. In 1998 stapte ze uit de politiek. Momenteel is ze lid van de Raad van State en heeft ze diverse nevenfuncties. Zo maakt Sorgdrager deel uit van de raden van toezicht van Universiteit Twente en van de Haagse Mondriaan Onderwijsgroep (instelling voor onder andere mbo en volwasseneneducatie). Het college van bestuur, dat specifiek zocht naar een vrouwelijke kandidaat met ervaring in het openbaar bestuur, is zeer te spreken over de toetreding van de oud-minister.

JvN

mee en daar was een patiënte van 65 jaar die als portier nog steeds nachtdiensten draaide om haar ziektekostenverzekering te kunnen betalen. Het brak die vrouw op. Schrijnend vond ik dat.' De Houstonreis heeft de studenten een andere blik gegeven op hun eigen beroepspraktijk, beaamt Goslinga en Groeneveld. 'De contacten die ik daar heb opgedaan, wil ik daarom warm houden', stelt de laatstgenoemde.

JvN

Nurse practitioners leren van trotse Texanen

Nurse practitioners (np) in de Verenigde Staten van Amerika hoeven niet zonnig arts te zijn. Ze zijn trots op de functie die ze hebben. Het is zomaar iets wat de 21 np'ers van de HR opviel tijdens een studiereis naar Houston, Texas, USA.

De studenten liepen er kort stage, volgden colleges en gaven presentaties.

'Net als in Nederland wordt ook daar geklaagd over het gebrek aan verplegend personeel', vertelt Mary Groeneveld, verbonden aan het Haagse verpleeghuis Sammersburg en een van de studenten die deelnam aan de studiereis naar Houston. 'Maar de Amerikaanse nurse practitioners zijn heel trots dat ze verpleegkundige zijn en stellen: Je moet geen arts willen zijn', aldus Groeneveld. 'Dat je verpleeg-

kundige bent, is je kracht', voegt collega Simone Goslinga (verpleegkundig pijnspecialist van het MCRZ, locatie Clara) eraan toe over het vak van np dat in Nederland nog in ontwikkeling is. Een nurse practitioner is simpel gezegd een verpleegkundige die een aantal medische taken van de specialistische arts overneemt en door een verpleegkundige en medische bril naar de zorg kan kijken. 'Een np geeft voorlichting,

ook in Amerika', vertelt Goslinga. 'En hij of zij voedt mensen op, zegt bijvoorbeeld dat je beter vroeg naar bed kunt gaan. Als verpleegkundige kun je dat beter omdat je verbaal vaardiger bent en meer ervaring hebt met het geven van voorlichting.' Groeneveld: 'Het is mij opgevallen dat de np's in Amerika meer medische kennis hebben dan de np's hier. Het gevolg is dat je als arts minder nodig bent. Maar dat moet niet het doel zijn. Het gaat om de samenwerking: Een np is een mooie aanvulling, geen vervanging.'

Los van de praktijk van het werk van de np, werden de studenten in Houston geconfronteerd met een compleet ander zorgstelsel. Goslinga: 'Voordat ze geholpen werden, moesten mensen eerst zes formulieren invullen. Over het gebruik van de voorgeschreven medicijnen, over hoe ze zouden betalen enzovoort. De ziekenhuizen dekken zich helemaal in.' Veel Amerikanen zijn immers onverzekerd. En als je wel bent verzekerd, kunnen de verschillen – afhankelijk van de hoogte van de premie – ook nog groot zijn. 'Ik heb een hospitaal gezien met een marmeren vloer en waar live een pianist speelde. Maar als je niet zo rijk bent, kan het zijn dat je twaalf tot achttien uur moet wachten tot je geholpen wordt', aldus Goslinga. Een goede verzekering is voor veel mensen te duur, merkte ze. Goslinga: 'Ik liep op een pijn-unit

KOS stuurt ministers brief STOP DE VERKOKERING KIES VOOR BREDE AANPAK

Opgroeien is niet meer wat het geweest is en dat moet veranderen. De Kenniskring Opgroeien in de Stad (KOS) stuurde de ministers Vogelaar en Rouvoet een brief met aanbevelingen om tot een beter grootstedelijk jeugdbeleid te komen.

'Ik ben heel blij dat twee programmaministers nu serieus werk willen maken van de jeugd en de wijken', zegt Frans Spierings, een van de KOS-lectoren, doelend op de ministers Vogelaar (wonen, wijken & integratie) en Rouvoet (jeugd & gezin). Namens de Kenniskring en de Hogeschool Rotterdam stuurde Spierings de bewindslieden een brief met beleidsaanbevelingen. De kern: een brede, samenhangende benadering is gewenst. Spierings: 'Het is goed dat de ministers de verkokering van de ministeries doorbreken, want een brede aanpak is echt nodig.' In de brief signaleren Spierings en zijn collega's dat de Grote Vier (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag) behoefte hebben aan een nieuw soort professional die een gebiedsgerichte aanpak hanteert. Niet iemand die gebonden is aan een specifieke invalshoek als jeugd, infrastructuur, veiligheid of onderwijs, maar een buurtregisseur die probleemoplossend samenwerkt met iedereen die daar toevallig bij kan of moet helpen. Net als de programmaministers eigenlijk. 'Rotterdam voert op vele terreinen ongewild de verkeerde lijstjes aan. Voor jongeren in bepaalde wijken van de stad zijn de opgroeiomstandigheden verre van rooskleurig', zegt Spierings. Om daar verbetering in te brengen zouden wat hem betreft in de achterstandswijken de beste brede scholen moeten ontstaan, kinderen met een leerachterstand zouden in een extra klas bijgespijkerd moeten worden om schooluitval tegen te gaan en,

het hoofduitgangspunt van Spierings, start zo vroeg mogelijk met krachtige maatregelen. Verder pleit KOS voor betere samenwerking tussen pedagogische instellingen als jeugdzorg, jongerenwerk, peuterspeelzalen en het basisonderwijs. Of tussen gemeente, woningcorporaties en deelgemeenten, zoals bij Pact op Zuid. Maar ook hogescholen en hun studenten kunnen meer betekenen voor de maatschappij als ze de handen ineenslaan met het werkveld. Zo zou iedereen Vogelaar en Rouvoet kunnen helpen om die veel gewilde prachtwijken te realiseren. Overigens heeft KOS nog geen reactie van de ministers op de brief mogen ontvangen, maar Spierings gaat ervan uit dat die wel komt. 'We willen graag met de bewindslieden in gesprek raken over onze visie op dit onderwerp. Rotterdam is weer eens een proeftuin voor onderzoek en projecten waarvan veel geleerd kan worden en wij hebben de kennis.'

OL

CMR-VERGADERING HR OVER CONTACTUREN

Niet alleen landelijk, maar ook binnen de HR speelt de discussie over contacturen. Docenten uit de centrale medezeggenschapsraad namen begin deze maand de kans waar toen de raad van toezicht (rvt) van de HR met hen kwam praten over het aantal contacturen van studenten. Om diverse redenen hebben zij en hun collega's te weinig tijd voor het echte lesgeven. Zo had Anneke Kistemaker (Rotterdam Business School) zich laten uitdagen om voor functie-waarderingschaal 12 te gaan. 'Het gevolg is dat ik er allerlei taken bij krijg en nog maar zeven uur voor de klas sta, terwijl de directeur anders zou willen', aldus Kistemaker. 'En collega's moeten zich bekwanen in een nieuw studentvolgsysteem: We krijgen een andere rol en de lesgevende taak wordt minder.'

Fons Maldeghem (cluster p&s) vond het eveneens de omgekeerde wereld. De docenten in schaal 10 zijn er vooral voor de onderwijsuitvoering; wil je hogerop dan word je beloond met een hoger salaris, een hoger functieniveau en: minder uren lesgeven. Beide reageerden negatief op de vraag van rvt-voorzitter Carlo de Swart of bij docenten de balans tussen lesgeven en andere activiteiten goed is. De Swart had naar aanleiding van de negatieve Telegraaf-publicaties over het onderwerp, juist een pleidooi gehouden voor meer contacturen. 'Ik denk dat studenten veel les moeten krijgen', stelde hij. 'Het gemiddeld aantal contacturen is achttien per week, maar sommige opleidingen zitten eronder. De vraag is: hoe ga je naar twintig of 22 uur?' Ook Mark Vroegop (docent engineering) ervaart dat hij te weinig tijd heeft om zijn studenten goed op te leiden. 'Als ik een andere taak krijg, krijg ik mijn studenten niet aan het rekenen. Studenten die drie dagen werken

en twee dagen studeren, gaan het nut van rekenen inzien. Maar van hun bedrijf krijg ik dan te horen: Jullie moeten ze het toch leren? Daar heb ik geen antwoord op', aldus Vroegop die eveneens niet te spreken is over het aantal uur dat is gerekend voor het begeleiden van studenten bij projecten. 'Dat neemt veel meer tijd in beslag dan gepland. Vooral in de houding van studenten zit veel coaching.' Cornée Jacobs klaagde tenslotte over het Rotterdam Onderwijs-model van de HR waardoor er op twee dagen geen (regulier) onderwijs gegeven kan worden. Jacobs: 'Aan de andere kant vallen studie-loopbaancoaching, keuzevakken en minors ook onder de noemer onderwijs. Het zijn contacturen, maar veel studenten zien dat niet.'

JvN

Rapport contacturen naar Tweede Kamer

Meer dan veertig procent van de opleidingen in het hbo verzorgt gemiddeld tien tot vijftien uur college per week. Ruim eenderde van de opleidingen verzorgt wekelijks minder dan tien contacturen gemiddeld. Uitval van colleges is vrij algemeen.

Dat blijkt uit een inventarisatie van de onderwijsinspectie die minister Plasterk vorige maand naar de Tweede Kamer stuurde. Bijna zestien procent van de opleidingen geeft vijftien tot twintig uur college per week, vijf procent verzorgt gemiddeld twintig tot vijfentwintig contacturen, en een kleine vier procent heeft vijfentwintig tot vijfendertig contacturen ingeroosterd. Meer dan vijfhonderd hbo-opleidingen werkten mee aan het onderzoek. Het aantal ingeroosterde contacturen wordt echter lang niet altijd

waargemaakt, blijkt uit de respons van 1108 hbo-studenten die ook aan het onderzoek meededen. Vijfentwintig tot dertig procent van hen gaf aan dat het percentage uitgevallen colleges boven de tien procent lag. Aan de universiteiten is de uitval veel beperkter: Slechts vijf procent van de 1600 ondervraagde wo-studenten meldt dat meer dan tien procent van de colleges uitvalt. De inspectie benadrukt in het onderzoek dat een hbo-opleiding meer is dan contacturen alleen, en dat de manier waarop een opleiding wordt ingericht in hoge mate een zaak van de instellingen

Weten wat jonge patiënten willen

Rapport *Op Eigen Benen*

Jongeren met een chronische ziekte zijn ongeveer vanaf hun achttiende aangewezen op volwassenenzorg. Die overstap verloopt niet altijd vlekkeloos omdat de kindzorg te weinig naar de mening van de jonge patiënt vraagt. Kortweg is dat het onderwerp van het recent verschenen rapport *Op Eigen Benen*.

[Geredigeerd](18) heeft het syndroom van Robinow, een zeldzame chronische aandoening die onder andere heeft geleid tot een gezichtsafwijking. Onlangs lag ze voor het eerst in een volwassenen-ziekenhuis, het Erasmus MC. 'Er was geen aandacht voor het feit dat ik uit het kinderziekenhuis kwam; die overgang werd niet door een pedagogisch mede-werker begeleid', aldus [geredigeerd]

die 'alleen al' het kleurloze gebouw als onprettig ervoer. Over zulke zogenoemde 'transities in zorg' boog de gelijknamige kenniskring van de HR zich de afgelopen jaren onder leiding van lector AnneLoes van Staa. Aan het onlangs afgeronde onderzoek *Op Eigen Benen* werd onder andere meegewerkt door het Erasmus MC – Sophia, HR-studenten en jongeren die jonge patiënten interviewden. Doel was erachter te komen hoe jongeren met een chronische aandoening

zelf is: Er is geen minimumaantal contacturen vastgelegd. Bovendien wijst de inspectie op de overgang naar competentieonderwijs in het hbo. 'Daarbij ligt de nadruk meer op zelfstandig leren. De contacttijd moet in samenhang met die ontwikkeling worden gezien', staat te lezen in het rapport. De gemiddelde studielast van een opleiding is volgens hogescholen goed voor 36 uur per week. De tijd die studenten gemiddeld zeggen te besteden aan hun opleiding ligt volgens grootschalig landelijk onderzoek rond de dertig uur. Het inspectierapport zou aanvankelijk pas in juni worden gepresenteerd. Na uitspraken van Plasterk over het beperkte aantal contacturen bij sommige opleidingen is echter besloten het document sneller openbaar te maken. De PVV heeft Kamervragen gesteld over het beperkte aantal contacturen in het hoger onderwijs.

HOP/TdO

hun zorg ervaren en hoe ze – in aanloop naar de volwassenenzorg – de regie over de eigen zorg van hun ouders kunnen overnemen. Een van de conclusies van *Op Eigen Benen* is dat jongeren vaak meer kunnen dan ze doen, maar dat ouders moeite hebben om verantwoordelijkheid over te dragen. Die rol van de ouders moet veranderen, is een aanbeveling van de onderzoekers die wordt opgepakt, maakte kinderchirurg Klaas Bax duidelijk tijdens de conferentie. 'We gaan organiseren dat er naast gesprekken met ouder en kind, ook gesprekken komen met alleen het kind', beloofde de chirurg. Net als Bax is ook zijn collega Bert van der Heijden lovend over het onderzoek. 'De waarde ervan is dat we horen wat de kinderen vinden. Wij als dokters zijn erg op de ouders gericht en houden de kinderen kleiner dan ze zijn', gaf hij toe.

niet kinderachtig benaderen Ook de jongeren zelf ervaren dat. [geredigeerd]: 'Ik ben altijd door een arts behandeld die heel open naar mij was. Maar toen ik ouder werd, moest hij er wel aan wennen dat ik zelf heel veel vragen stelde.' Spreekuren voor alleen het kind vindt ze dan ook een erg goed idee. 'Vooraf ook omdat het door de artsen wordt gestimuleerd; op zo'n manier kun je als kind wennen aan de transitie naar de volwassenenzorg.' Bij het serieus nemen van de oudere kinderen, de jongeren is het van belang dat zij niet te kinderachtig worden benaderd, werd duidelijk tijdens de conferentie. 'Dat herken ik wel',

zegt Wieger Bouman (14). Wieger lijdt aan lineaire sclerodermie, een zeldzame ziekte die tot gevolg heeft dat gewrichten niet goed functioneren. Bij Wieger moest daarom zijn duim geamputeerd worden; op zijn zestiende hoopt hij een prothese te krijgen. 'Als je werd geprikt,

kreeg je een cadeautje. Dat hoeft voor mij niet.' Met zijn transitie zegt hij nog niet zo bezig te zijn. 'Maar over vier jaar vind ik het hier zeker te kinderachtig.'

Meer lezen? Bestel het rapport op www.opeigenbenen.nu

JvN

STUDERENDE MOEDERS MOETEN HUN KAMER UIT

Zwangere studentes lopen het risico zonder pardon uit hun woning te worden gezet. Andere woonruimte kunnen ze niet zomaar krijgen, want zwangerschap is geen reden voor een urgentieverklaring.

Dat is een van de knelpunten waar het steunpunt Studerende Moeders aandacht voor vraagt. Volgens oprichter en HR mwd-student (maatschappelijk werk en dienstverlening) Annemiek de Jong gaan vrijwel alle studenten-huisvesters zo te werk. Vorige maand bood zij minister Plasterk van onderwijs en emancipatie hierover het rapport *Moeders als doelgroep, inzicht in de knelpunten* aan. De afgelopen vijf maanden heeft ze van vijf moeders een wanhopige e-mail ontvangen. Het Rotterdamse bedrijf Stadswonen bevestigt het bericht. 'Zwangere studenten moeten de woning sowieso voor de bevalling verlaten. Anders worden ze uitgezet. We kunnen helaas niks voor hen doen. Ze mogen een woning voor werkende starters huren, alleen kunnen ze dan dus niet meer studeren.' Maar dat staat niet in het huurcontract. Een woordvoerder verwijst naar het ondernemingsplan, maar ook daar staat niets in. Sterker nog, daarin voorziet de

huisvester juist dat vrouwen op steeds jongere leeftijd zwanger worden. 'Er zou iets moeten veranderen in de communicatie hierover', constateert een woordvoerder. Mogen huisvesters zwangere vrouwen überhaupt uitzetten? Directeur Remco de Maaijer van het Kenniscentrum Studentenhuisvesting, een samenwerkingsverband van acht grote studenten-huisvesters: 'Als een huurbaas dit zou willen – maar waarom eigenlijk? – dan moet hij in elk geval vervangende woonruimte bieden, tenzij er ruim voldoende woningen beschikbaar zijn. Hij kan het huurcontract overigens niet zomaar opzeggen, behalve als er bijvoorbeeld staat dat de kamer maar voor één enkele bewoner bedoeld is. Dan mag je er ook niet samenwonen met je partner.' Maar zelfs in een tweepersoonskamer mag van het Rotterdamse Stadswonen geen ouder met kind wonen, onderstreept een woordvoerder. Overigens gaan niet alle kamer-verhuurders zo te werk. Studentenhuisvester DUWO uit Delft laat bijvoorbeeld weten dat ze studerende moeders niet uitzetten.

PROFIELEN PRESENTEERT...

Op 5 juli geeft oud-tafeltennisster en NRC-correspondent in China **BETTINE VRIESEKOOP** een lezing op de Hogeschool Rotterdam in het auditorium op de locatie Kralingse Zoom. Aanvang 13.00 uur. Wil je erbij zijn? Surf naar www.profielen.hro.nl en meld je aan.

HOP/HC, BB

HOE TEVREDEN IS HET WERKVELD over sph en pedagogiek?

Instellingen ervaren weinig verschil tussen hogescholen

Auteur: Jos van Nierop Illustrator: Kwannie Tang

Artikelen in *De Telegraaf* hebben het imago van de HR-opleidingen sociaal pedagogische hulpverlening (sph) en pedagogiek geen goed gedaan. De daarin door studenten en docenten aangehaalde kritiekpunten werden dit voorjaar door het college van bestuur grotendeels weerlegd. Maar hoe kijkt het werkveld aan tegen de kwaliteit van de bewuste opleidingen? *Profielen* sprak erover met werkgevers uit de sociale sector.

In de maand mei belde *Profielen* met tien Rotterdamse instellingen voor (sociaal pedagogische) hulpverlening: toekomstige werkgevers voor de HR-studenten sph en pedagogiek en soms ook al huidige werkgever van HR-afgestudeerden. Ongenoegens bij enkele studenten en docenten binnen de gelederen van de twee HR-opleidingen leidden dit voorjaar tot publicaties in *De Telegraaf* (zie ook *Profielen* 48 en 49). Maar wat vindt het werkveld eigenlijk van de kwaliteit van de HR-opleidingen? Hoe is in hun ogen het niveau van de stagiaires en afgestudeerden die via de HR bij hen aankloppen?

Opvallend genoeg blijkt uit de belronde dat werkgevers vinden dat het niet veel uitmaakt aan welke hogeschool iemand heeft gestudeerd. 'Ik wil niet zeggen dat het goed is maar er zijn geen duidelijke verschillen', zegt Paul Schenke van Bureau Jeugdzorg bijvoor-

beeld. Christine Vader van het Riagg denkt er net zo over; sowieso zoekt men daar vooral naar universitair geschoolde hulpverleners. Bij Jeugdzorg kun je daarentegen wel als hbo'er (met name mwd en pedagogiek) aan de slag, maar liefst na de nodige werkervaring. Schenke: 'Soms is er eentje met wie we het aandurven maar in het algemeen is het lastig voor personen van deze leeftijd om al ouders te helpen met de opvoeding van hun kinderen.'

schriftelijke taalvaardigheid
Ook Ernst Brobbel van Bureau Halt, een organisatie voor criminaliteitsbestrijding en -preventie bij jongeren, heeft wat betreft het aannemen van stagiaires of afgestudeerden geen duidelijke voorkeur voor een hogeschool. 'Er zitten verrassend goede bij, maar dat is niet specifiek de HR', zegt Brobbel. Wel vindt hij net als enkele anderen dat hogescholen iets moeten doen aan de steeds slechter wordende schriftelijke taalvaardigheid. Ook de voorbereiding op solliciteren, kan beter. Brobbel: 'In hun cv halen toekomstige stagiaires bijvoorbeeld iets aan wat ze zes jaar geleden hebben gedaan en wat niet eens relevant is. Ook weten ze vaak niet welke functies we hier voor stagiaires hebben. Terwijl ze dat gewoon op de site hadden kunnen lezen.' Kritiek op de stagebegeleiding is gemeengoed en richt zich op verschillende hogescholen. 'Bij sollicitatiegesprekken merk je het

verschil of ze een goede stage achter de rug hebben of niet', zegt p&o-adviseur Alex van Gent van Bouman GGZ. 'Het belang van de stage is erg groot; bij een goede stage heb je een voorsprong.' Een stagiair die voldoet, heeft ook grote kans om later op zijn stageadres aan te slag te kunnen.

Goede begeleiding vanuit de HR is daarbij belangrijk, meent Rien van Genderen van Stichting de Meeuw. 'Dat vierdejaarsstudenten op de stagebegeleiding van tweedejaars zijn gezet, vonden wij een heel rare stap. Dat is niet overdacht en zonder overleg ingevoerd en het blijkt lastig voor de stagiaires. Zelf zit ik in de beroepenveldcommissie van pedagogiek op de HR. Daar zou ik mijn kritiek willen neerleggen, maar die commissie is al heel lang niet bij elkaar geweest.'

Bij JSO (expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding) klaagt men daarnaast over de hoeveelheid stagebegeleiding. Elsa Ubags: 'Ergens in het begin van de stage is er een gesprek maar als het goed gaat zie je die begeleider niet meer. Daar was ik verbaasd over en ik vind dat geen goede zaak. Vanuit de Haagse Hogeschool is er later in het jaar nog wel een gesprek.' Nadia Thijssen van jeugdhulpverleningsorganisatie Flexus vindt het een nadeel dat de HR-studenten vanwege het Rotterdams Onderwijsmodel (ROM) maar drie dagen in de week stage mogen lopen. 'Als we tussen een student van de HR en eentje van Inholland kunnen kiezen en ze komen allebei goed over, kiezen we om die reden voor de student van Inholland.'

pittige stof

Goede ervaringen zijn er ook, zoals bij het jeugdwerk van DISCK. Daar gaat het echter om een heel andere manier van stagelopen. Marchien van Marle: 'Een aantal pedagogiekstagiaires runt samen met een beroepskracht een buurthuis. Het voordeel is dat de pedagogiekdocent eenmaal per week langskomt voor begeleiding, bij normale stages komen ze twee keer per jaar. Niet prettig vonden we de wisselingen bij de begeleidende docenten. We hebben hen daarom gevraagd of ze gewoon het studiejaar konden volmaken. Dat heeft wel effect gehad.' Hoewel DISCK de zelfredzaamheid van de studenten aanvankelijk overschatte, is Van Marle te spreken over de kwaliteit van de studenten. 'Die is goed, zeker. Vorig jaar, maar ook dit jaar, kreeg ik van studenten te horen dat ze op school behoorlijk pittige dingen kregen. Mede door de drie dagen stage en twee dagen school maken ze de vertaling vanuit de theorie naar het werkveld heel goed. Dat komt misschien ook omdat wij tot voor kort vooral ervaring hadden met mbo'ers die de vertaling niet zo makkelijk maken.'

Niet iedereen deelt de lof over het kennisniveau. Ubags: 'Ik merk dat ik stagiaires toch een soort van bijscholing moet geven. Dat geeft niet maar er zou meer basis aanwezig

moeten zijn.' Van Gent van Bouman GGZ merkt het ook. 'Kennis over verslavingszorg krijgt niet voldoende aandacht in de opleiding. Ze leren wel de gedragskenmerken van patiënten, maar de relatie met middelengebruik vraagt nou eenmaal een andere aanpak.'

profiel studie pedagogiek

Omdat pedagogiek, stelt Van Marle, niet zo makkelijk aan stageadressen kwam, heeft men bij het jeugdwerk aangeklopt. Van Marle: 'Voorheen hadden we vooral stagiaires cultureel maatschappelijke vorming (cmv), maar de pedagogiekstudenten blijken juist heel goed in het kinderwerk. Dat is een enorme winst. We hebben er pas nog eentje, net na haar studie, aangenomen als kinderwerker.' Waar DISCK heel veel aan de pedagogiekstudenten zegt te hebben, worstelen andere instellingen nog met het profiel van de betrekkelijk nieuwe opleiding. 'Deze jonge opleiding moet nog bekend worden in het werkveld', zegt Ubags van JSO. De woorden van Thijssen van Flexus bevestigen dat. 'In het begin waren we zoekende en vroegen ons af: Wat doen ze, wat kunnen ze? Het blijkt dat ze goed stage kunnen lopen bij het ambulante werk van ons. En van de clustermanagers hoor ik dat

Stagebegeleiding moet beter

ze erg tevreden zijn over de kennis van de studenten.' Een verschil tussen de hogescholen waar de studenten vandaan komen, ziet men ook bij Flexus niet heel sterk. Thijssens collega Mieke van Meeteren: 'Wel is het zo dat alle studenten mopperen over de slechte periode van Inholland. Of nu de HR aan de beurt is? Dat durf ik niet te zeggen.' Net als de HR krijgt ook Inholland kritiek te verduren over de begeleiding door docenten. Rien van Genderen van De Meeuw: 'Via projecten zijn wij met Inholland verbonden maar daar zit vaak geen begeleiding op. Dat is heel erg; die studenten weten op zo'n manier van toeten noch blazen.' Van Genderen heeft verder het idee dat de stap van opleiding naar werk, bij bijvoorbeeld De Meeuw, de laatste jaren groter is geworden. 'Iemand in dienst nemen, gaat nu wat lastiger. Waaraan dat ligt, weet ik niet.' Voor Van Meeteren is duidelijk dat bij het aannemen van mensen, onder wie oudstagiaires, de hogeschool van herkomst geen rol speelt. 'Dat stagiaires bij ons blijven hangen, is vaak heel persoonsgebonden.' Ubags van JSO beaamt dat. 'Je hebt er heel goede bij en studenten bij wie je minder ontwikkeling ziet. Dat laatste vind ik belangrijk. Bij stagiaires wil je een ontwikkeling zien, maar dat kun je bij een afgestudeerde niet testen.' Met andere woorden: afgestudeerd zijn, wil niet zeggen dat je je verder kan ontwikkelen of geschikt bent. Maar evenmin lijkt de boze droom die sommige HR-studenten na de *Telegraaf*-publicaties hadden over hun positie op de arbeidsmarkt bewaarheid. Werkgevers, zo blijkt in ieder geval uit deze belronde, kijken naar de persoon die ze voor zich hebben, en niet naar de hogeschool op het cv.

Kwaliteit is erg persoonsgebonden

Mag een leraar de hand weigeren? APARTE GEDRAGSCODE VOOR LERARENOPLEIDING

De lerarenopleiding van de Hogeschool Rotterdam is bezig met het ontwikkelen van een nieuwe gedragscode. Dit naar aanleiding van enkele incidenten die zich met stagelopen-de studenten hebben voorgedaan. Sommige stagiairs weigerden handen te schudden met 'het andere geslacht', maar ook het dragen van een hoofddoek leidt soms tot problemen. 'In de gedragscode 'omgangsvormen' van de HR staat dat studenten en docenten ongeacht maatschappelijke, religieuze of andere opvattingen, op een respectvolle wijze moeten kunnen samenwerken', zegt onderwijsmanager Gosse Romkes. 'Op een lerarenopleiding betekent dat bijvoorbeeld ook dat je mensen op de opleiding en in scholen een hand geeft omdat dat een gangbare beleefdheidsvorm is. Een leraar heeft een bijzondere positie binnen de samenleving, daarom hebben we de algemene gedragscode van de HR verbijzonderd naar de lerarenopleiding.' Toch zal de lerarenopleiding mensen niet zomaar weigeren of wegsturen van school als hun geloofsopvattingen botsen met de gedragscode. In het verleden werden al individuele oplossingen gevonden en daar zal de hogeschool mee doorgaan. 'Tenzij een student

bijvoorbeeld zijn biologielessen niet wil volgen omdat hij de evolutieleer principieel afwijst', zegt Romkes.

Vanwege de aparte status van het bijzonder onderwijs mogen scholen met bijvoorbeeld een christelijke grondslag discrimineren op grond van geloof. Een student met hoofddoek mogen zij weigeren. Dat maakt uniforme en bindende regelgeving moeilijk, zo niet onmogelijk, zegt ook Herman Veenema, secretaris van de hogeschoolbrede gedragscodecommissie. 'We hebben de hogeschoolcode met opzet heel algemeen gemaakt, omdat het moeilijk is om individuele problemen in een code vast te leggen.' Docentcoach Annemarie Verhaagen van het Accent College in Schiedam heeft regelmatig HR-studenten over de vloer. Die worden geacht hun leerlingen zodra ze de klas binnenkomen een hand te schudden ter verwelcoming. 'Het is belangrijk dat je op dat moment positief contact maakt met kinderen', zegt Verhaagen. Toen een stagiair op haar school vertelde dat hij wegens zijn geloof vrouwen geen handen kon geven, is er veel gepraat met de student. Hij is bijgedraaid en geeft weer handen. Toch is dat niet waar het Verhaagen om te doen is: 'Het gaat erom dat je open en respectvol contact met iemand kunt leggen. Dat hoeft niet per definitie door iemand de hand te schudden, maar het is in Nederland wel gebruikelijk.'

Reageren? Ga naar www.profielen.hro.nl en mail de redactie via de button contact.

OL

CEB wordt alweer AFGEBOUWD

Het Centrum Externe Betrekkingen (CEB) op de locatie Museumpark wordt alweer afgebouwd. Bijna een jaar geleden werd het CEB geïntroduceerd. Het bureau zou externen zoals bedrijven en instellingen met de HR in contact moeten brengen. 'Maar het werkt niet goed genoeg', aldus Jasper Tuytel, voorzitter van het college van bestuur. In het centrale CEB-kantoor blijven nog drie medewerkers werkzaam, 'zeven fte's' verhuizen naar de

nieuwe instituten. Tuytel: 'Het CEB staat nu te ver van de clusters, de toekomstige instituten, af. Ze kregen de externe zaken binnen niet weggezet.' De vertrekkende CEB-medewerkers maken nu eenzelfde gang als een groot deel van de medewerkers van de diensten p&o en s&o (wordt o&k – onderwijs & kwaliteit). Als gevolg van de reorganisatie gaan zij nadrukkelijker bij en voor de instituten werken.

JvN

Deeltijdstudent Achim diende in Uruzgan

Achim is beroepsmilitair en volgt een deeltijdopleiding informatica aan de Hogeschool Rotterdam. Afgelopen november werd hij voor vier maanden uitgezonden naar Uruzgan, Afghanistan.

Achim (29) werkt bij het ministerie van Defensie. In zijn dagelijkse werk is hij sportinstructeur, maar in 2006 besloot hij vrijwillig om zijn normale routine van werken en studeren te onderbreken voor deelname aan de missie in Uruzgan. Een gebied en een land waar al decennia onheilsberichten vandaan komen. Waarom koos Achim ervoor om daar naartoe te gaan? 'Ik train als sportinstructeur militairen naar een doel toe, en dat is uitzending naar moeilijke gebieden', vertelt Achim. 'Voor mijn werk vond ik het nuttig om de collega's die ik train te zien acteren in die reële omgeving. Je zit op hoogte, dus de lucht is ijler, en je hebt te maken met extremere temperaturen dan hier. Als sportinstructeur doe je daar nuttig werk door de militairen te begeleiden met fysiek acclimatiseren en je biedt een programma om te ontspannen, om de verveling tegen te gaan en het verstand af en toe op nul te zetten. Maar ook voor mezelf vond ik het interessant. Ik was nog nooit uitgezonden geweest. Ik wilde het weleens meemaken.'

Achim werd gelegerd in 'het kleine kamp', zoals militairen het kamp bij Deh Rahwod noemen. Het ligt zestig kilometer ten westen van Tarin Kowt; de provinciale hoofdstad van Uruzgan waar Kamp Holland, het hoofdkwartier van de Nederlanders, is gevestigd. 'Het kleine kamp lijkt met ongeveer vier-

honderd man op een dorp. Je kent iedereen. Je hebt dus ook weinig privacy, je zit voortdurend in een groep. Ik had daar overigens weinig moeite mee. Iedereen zit in hetzelfde schuitje. Dat betekent dat je ook snel een band krijgt met elkaar. Hier leidt iedereen zijn eigen leventje. Daar hadden de mensen echt interesse voor elkaar.'

In de periode van zijn uitzending (november-april) stond Achim's studie informatica stil. 'Het was geen optie om opdrachten mee te nemen. Daarvoor is het op het kamp te onrustig.' Zeer te spreken is Achim over de medewerking die hij vanuit de opleiding ontving. 'Ik was eigenlijk heel verrast over zoveel medewerking. Er is goed met mij meegedacht, ook nu ik mijn studie weer moet oppakken. Ik moet vier maanden inhalen maar ook meedraaien met het gewone programma.' Het viel Achim niet tegen om na vier intensieve maanden met kameraadschap en nuttig werk, zich weer aan het gewone leven van alledag te wijden. 'Ik kijk met een positief gevoel terug op mijn tijd in Uruzgan. Ik denk dat Nederland daar goed werk doet in een heel moeilijke cultuur. En voor mij persoonlijk was het ook een goede ervaring. Maar als je terug naar Nederland gaat, kom je weer in het luxe leven dat we hier leiden. En zo moeilijk is het niet om weer te wennen aan luxe.' Zou Achim zich opnieuw vrijwillig melden voor een Nederlandse vredesmissie? 'Ja. Maar bij voorkeur ná afronding van mijn studie. Want al heb ik veel medewerking van de opleiding gehad, je studie onderbreken is niet je van het.'

EvdM

NEDERLAND IN URUZGAN

In maart 2006 vertrokken de eerste Nederlandse militairen naar Zuid-Afghanistan voor de politiek omstreden en militair als lastig aangeduide ISAF-operatie Task Force Uruzgan. Er zijn ongeveer 33.000 ISAF-militairen in Afghanistan gestationeerd, uit 37 landen. Nederland is met circa 1700 militairen in aantal de zesde troepenleveraar. De missie kent bijna een jaar na de start al een forse budgetoverschrijding, te wijten aan personeelskosten, kapot en vernietigd materieel. De kosten van de tweejarige missie worden nu geschat op 580 miljoen in plaats van 340 miljoen. Nederland heeft op dit moment zes dode militairen te betreuen: vier door ongevallen, een door zelfdoding en een door een vijandelijke actie.

KRUISTOCHT TEGEN REKENTOETS

PABO-studenten van alle hogescholen in Nederland moeten sinds afgelopen studiejaar in hun eerste jaar slagen voor een rekentoets. Lukt dat na drie keer niet dan moeten ze van school af. Niet alle studenten en docenten zijn gelukkig met de maatregel die het ministerie van Onderwijs invoerde om de rekenvaardigheid op te vijzelen.

Eerstejaars Jill Fonk is een van de vele 'slachtoffers' van de WISCAT-toets (WISkunde/rekenen Computergestuurd Adaptief Toetspakket). 'Ik heb bijles en werk er hard aan. Maar omdat ik rekenen moeilijk vind, is er een vooruitgang met kleine stappen', zegt Jill. Ze heeft nogal wat aan te merken op de toets waarover

ze veel informatie verzamelde. Met haar klachten stapte ze naar de PABO-directie. Zo vindt Jill het absurd dat studenten die veel inzet tonen, altijd aanwezig zijn en meedoen en een zeer goede stage lopen door een niet gehaalde rekentoets toch van school moeten.

'Leerkracht zijn gaat niet alleen om het halen van een rekentoets. Een leerkracht moet orde kunnen houden, een goede sfeer in de klas kunnen creëren en normen en waarden over kunnen brengen', somt ze enkele van de competenties op. Onderwijsmanager Lia Lugthart is het deels met haar eens. 'Het gaat inderdaad om alles, maar je moet óók kunnen rekenen.' Wel vindt de onderwijsmanager dat de toets te overhaast is ingevoerd. Een van de gevolgen van de toets is dat de HR studenten kwijtraakt aan andere PABO's en vice versa. Lugthart: 'Als ze de toets niet halen, moeten studenten van school af maar dan mogen ze elders weer beginnen. Wij krijgen daardoor bijvoorbeeld studenten van Thomas More; dan ben je dus

gewoon studenten aan het rondpompen. En daar worden we niet vrolijk van.' Tegen dit onbedoelde neveneffect loopt landelijk een bezwaar, vertelt ze. Het resultaat zou moeten zijn dat de studenten op een hogeschool twee jaar de tijd krijgen voor de toets. Met de restrictie dat ze niet alvast aan de hoofdfase van de opleiding mogen beginnen. In de klachten van Jill Fonk die specifiek over de toets gaan, kan de onderwijsmanager zich minder vinden. Zo zou de WISCAT volgens Jill niet goed zijn getest en waren de studenten bij de toets aan het begin van het studiejaar niet voorbereid.

Lugthart: 'De toets meet wat hij meten moet, het is geen slechte toets. Daarnaast was er landelijk afgesproken dat je studenten er niet op mag voorbereiden; het gaat juist om het instapniveau van de student na de middelbare school. Sommige scholen hebben zich daar niet aan gehouden. Tja, wij waren roomser dan de paus.' Jill wijst in haar klachtenoverzicht ook in de richting van het middelbaar onderwijs. 'Daar heb ik, en iedereen, vijf jaar gerekend met een rekenmachine. Hoofdrekenen en breuken zijn niet behandeld. Op de middelbare school moet dit dus worden aangepakt. Nu opeens (met de rekentoets – red.) is het niveau veel te hoog gegrepen.'

JvN

Hoopgevende eerste resultaten diversiteitbeleid Is de HR DIVERSITEITPROOF?

Auteurs: Dorine van Namen en Sabine Schipper fotograaf: Levien Willemse

Vorig jaar lanceerde de hogeschool nieuw diversiteitbeleid om instroom en rendement van allochtone studenten, mbo-ers en tweedekansers te verbeteren. Het beleid krijgt vorm in studieloopbaancoaching door docenten en outreach- en peercoaching door studenten. Voor die laatste groep werd onlangs een levendige bijeenkomst gehouden. 'Speeddating voor studenten, is dat niet wat?'

'Het doel was om tweehonderd studenten betaald voor coachingsactiviteiten in te zetten en dat is gelukt', vertelt Anne Bos, coördinator van de taskforce diversiteit en studieloopbaancoaching. 'Er zijn nu zo'n vijftig outreachstudenten en honderdvijftig peercoaches in de clusters. Vrijwel alle clusters doen mee. De term outreach gebruiken we voor activiteiten vóór de poort: in havo, mbo, vmbo of basisonderwijs. We richten ons ook op volwassenen die eerder buiten de boot vielen.' De outreach-activiteiten worden gecoördineerd vanuit

Bureau Student aan Zet, gevestigd in de portiersloge van het Museumpark. 'Onze studenten begeleiden potentiële studenten. Zij verzorgen huiswerkbegeleiding op basisscholen en begeleiden bij beroeps- en studiekeuze door middel van mentoring.'

interculturele kennis

De studenten die op de HR bezig zijn met het coachen van een medestudent, de zogeheten peercoaches, zijn ouderejaars studenten die als mentor of tutor ondersteuning bieden aan eerstejaarsstudenten. Bos: 'Al deze activiteiten vinden plaats naast het reguliere onderwijs en gaan dus niet ten koste van de contacttijd tussen student en

docent.' De peercoaching wordt per cluster georganiseerd, in de praktijk betekent dit dat er nogal wat verschillen in aanpak zijn ontstaan binnen de HR. Daarom organiseerde de taskforce een bijeenkomst om alle betrokken studenten en medewerkers uit de verschillende clusters de kans te geven hun methodes te laten zien en inspiratie te krijgen van anderen. Naast verschillende presentaties van de clusters was er ook een gastspreker aanwezig van de Hogeschool van Amsterdam om te vertellen wat er in de hoofdstad gebeurt op het gebied van coaching. Men heeft bijvoorbeeld positieve ervaringen met een soort speeddate-idee, waarbij een groep eerstejaars en een groep geselecteerde coaches elkaar kort ontmoeten en kijken met wie het al dan niet klikt. Het kan rekenen op instemming van de aanwezigen. Een ander praktisch voorbeeld uit Amsterdam is het voorval van een allochtone studente die in moeilijkheden kwam nadat haar – mannelijke – mentor haar thuis opbelde. 'Er was heel wat bemiddeling van de school nodig om haar vader te overtuigen dat ze geen geheim vriendje had.' Coaching vereist dus ook interculturele kennis.

Al snel bleek dat er wat betreft de terminologie op de HR nog wat verbeteringen nodig zijn. Zo is een tutor bij het ene cluster de student die een eerstejaars helpt met vak-

inhoudelijke problemen terwijl de mentor de emotionele en praktische vraagstukken probeert op te lossen. Bij een ander cluster worden deze titels precies andersom gebruikt. En bij weer een derde cluster is een mentor/tutor iemand die beide aspecten van de coaching voor zijn of haar rekening neemt. Ook vinden enkele aanwezigen dat het woord peercoaching te onduidelijk en wellicht te Amerikaans is. Anne Bos meent dat het Engelse woord 'peer' (= gelijke) de juiste lading heeft, maar geeft aan dat de taskforce openstaat voor nieuwe ideeën.

60 procent gaat vooruit

Studente management Hanneke van Spengen heeft van peercoaching haar afstudeeronderwerp gemaakt en zet haar werk uiteen tijdens de bijeenkomst. Hanneke zette de peercoachingactiviteiten binnen haar cluster op poten, schreef een handleiding die als leidraad kan dienen voor andere clusters die met peercoaching aan de slag willen en deed onderzoek naar de effectiviteit. 'Uit een steekproef kwam naar voren dat zestig procent van de gecoachte eerstejaars er meetbaar op vooruit is gegaan na begeleiding.' Maar het is lastig om nu al te zeggen of het rendement van allochtone studenten, mbo-ers, tweedekansers en eerstegeneratiestudenten daadwerkelijk verbeterd is door de coachingsactiviteiten. Bos: 'Het is nog te vroeg om daarover iets met zekerheid te zeggen. Wel zien we bij diverse clusters de cijfers omhoog gaan. Studenten die eerst onvoldoendes haalden, scoren nu beter. Dat vind ik heel hoopgevend. In juni zal onderzoek plaatsvinden en worden cijferlijsten geanalyseerd. Pas dan kunnen we harde conclusies trekken.' Coaches Shenaaz Mohamed en Elco de Vries van de lerarenopleiding economie merken dat de studenten die zij begeleiden zeker vooruitgaan door de extra aandacht. Shenaaz: 'We zien heel verschillende types voorbijkomen. Sommigen zijn heel gemotiveerd, anderen een beetje lui. Die kun je door middel van bepaalde gesprekstechnieken zelf laten inzien dat ze niet op de goede weg zitten.' Volgens Elco hebben eerstejaars met een mentor sneller door hoe het hbo in elkaar zit. Of het echt effect heeft op de resultaten, valt volgens hem moeilijk te zeggen. 'Ik probeer

problemen te voorkomen, dat kun je moeilijk meten.' Hanneke meent dat hogere uitval in bepaalde gevallen zelfs een goed resultaat is. 'Dat kan ook betekenen dat eerstejaars zich er eerder van bewust zijn dat ze niet de juiste keuze hebben gemaakt en op zoek gaan naar iets anders.'

Uit het enthousiasme van de deelnemers blijkt in ieder geval dat zij coaching een succes vinden, voor de eerstejaars maar ook voor de mentor-studenten zelf. Zij leren communicatieve vaardigheden die in hun eigen carrière van pas kunnen komen. De taskforce diversiteit zit intussen niet stil. Bos: 'We werken nu aan uitbreiding met de doelgroepen studerende moeders en vluchtelingenstudenten. Bovendien gaan de peercoaches vanaf volgend studiejaar meedoen aan de introductieactiviteiten. Dan moet blijken hoe diversiteitproof onze introductieactiviteiten zijn. En *last but not least* zal er hard getrokken gaan worden aan het diversiteitsbewustzijn bij de medewerkers. Het is hard nodig dat het personeelsbestand wat meer kleur gaat vertonen.'

'Ik probeer problemen te voorkomen, dat kun je moeilijk meten.'

foto: Levien Willemse

De keuken

Sanne Dijkgraaf (21)

Hoera, we krijgen een nieuwe keuken! Het is nogal een opgave om zoiets groots gedaan te krijgen van je huisbaas. Als groepje studentenmeiden vinden we het helemaal niet erg om in een oud vervallen huis te wonen. Maar veiligheid (de boiler was volgens de brandweer 'levensgevaarlijk') en hygiëne vinden we toch wel belangrijk. De verbouwing zou een week of drie duren en dan zou het zover zijn. We konden niet wachten. Om half twee kwam de werkman aanzetten. Meestal beginnen die lui toch 's ochtends vroeg? De eerste week was al een hele belevenis. Deze (wat duister uitzierende) klusser had blessures. Hij kon maar halve dagen werken. Dus half twee was een heel normale tijd om te beginnen. Steeds vaker zaten we zonder waarschuwen ineens zonder water. Vreemde opmerkingen als 'Haha, ik heb gas gelekt' kwamen regelmatig over zijn lippen. Hoe langer het duurde, hoe minder gecharmeerd we van hem werden. In week drie werd het pas echt leuk. Nu zaten we niet alleen regelmatig zonder water, nee, het complete fornuis was niet bruikbaar. 'Jullie zijn studenten, die koken toch niet.' Een man met humor. Ook leuk als je wasmachine in de keuken staat en onder het gruis zit. 'Nee, die kun je beter niet gebruiken.' Inmiddels zijn we drie maanden verder en inderdaad, het is nog niet klaar. Ik raad bij deze dan ook iedereen aan om niet te vroeg te juichen als je iets van je huisbaas gedaan krijgt.

Sanne Dijkgraaf (21) studeert journalistiek en loopt stage bij Profielen. Dit was haar laatste column.

GLAZEN PLAFOND BIJ TECHNIEK

'Eerste vrouw door het glazen plafond bij technische opleidingen', juichte directeur Ed van Sprundel in een mail aan *Profielen*. Mirjam van den Bosch is aangesteld als onderwijsmanager gezondheidszorgtechnologie en industrieel productontwerpen bij het cluster engineering. Is een vrouw op de positie van onderwijsmanager door het glazen plafond? *Profielen* vroeg het Van den Bosch zelf.

foto: Leivien Willemsa

'Zo zou ik het niet zeggen', antwoordt Van den Bosch. 'Het is eerder zo dat een vrouw in een technisch beroep of een techniekopleiding meer opvalt, men is in die omgeving toch minder aan vrouwen gewend. Er is wel degelijk een andere cultuur. Bij de meeste managementbijeenkomsten die ik bijwoon, ben ik de enige vrouw en toch degene die koffie inschenkt. In deze wereld zijn mannen niet gewend dat vrouwen leiding geven en verstand hebben van techniek. Ik ben niet echt een type dat op de barricades klimt, maar eigenlijk zou dat wel moeten, zo weinig vrouwen als hier zijn. 'Daarbij komt dat de organisatiecultuur van de hogeschool niet zo gericht is op een evenwichtige verhouding van mannen en vrouwen, in elk geval niet in het

hoger management. Dat zal ook een rol spelen. De advertentieteksten waarmee we nieuwe collega's zoeken zijn niet aantrekkelijk voor vrouwen. Veel te proces- en te weinig mensgericht. Je moet goed tussen de regels door kunnen lezen of de opleiding goed kennen om te weten dat het echt wel om een leuke baan gaat. Zo houd je de monocultuur in stand. Bij de komende reorganisatie, van clusters naar instituten, is de verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke studenten bijvoorbeeld geen punt van overweging geweest. Wij zullen in de toekomst Instituut voor Engineering en Applied Science gaan heten. De opleiding vrijetijdsmanagement die nu nog in ons gebouw zit, met veel vrouwelijke studenten, zal verhuizen naar een ander instituut en RIVIO (informaticaopleidingen), met weinig vrouwelijke studenten, komt daarvoor in de plaats. Dat is niet goed. Voor de sfeer op de locatie was het veel beter geweest als bijvoorbeeld de PABO naar ons toe was gekomen. Dan zouden jongens en meisjes op een natuurlijke manier met elkaar kunnen omgaan.'

meiden voor de opleiding behouden

'Ik heb zelf industrieel productontwerpen op de Haagse Hogeschool gestudeerd. Toen was 25 procent van het totaal aantal studenten nog vrouw. Op dit moment is dat bij de HR veel lager, hooguit vijftien procent. Meisjes hebben het moeilijker en de uitval onder hen is groot. Over het algemeen zijn ze perfectionistisch of faalangstig, hoe je het ook wilt noemen: 'Mijn werkstuk is niet goed genoeg, dus ik lever het maar niet in.' Wij stimuleren ze om in elk geval in te leveren, ook al denk je zelf dat je onvoldoende hebt gepresteerd. We doen ons uiterste best om de meiden die we hebben te behouden. Soms werkt het al om werk te presenteren in een groep in plaats van individueel. En het helpt dat ik zelf een vrouw

ben, als ik vertel hoe ik dingen ervaar. Ik vraag hen ook wat we op open dagen moeten vertellen om vrouwen te trekken. Het blijkt dat we voor vrouwelijke studenten de link tussen opleiding en beroep duidelijker moeten maken. En onder de noemer peercoaching koppelen we eerste- aan vierdejaars vrouwelijke studenten, zodat de eerste groep kan leren van de ervaringen van de laatste. Ik hoop van harte dat deze maatregelen de komende jaren hun vruchten gaan afwerpen.'

DvN

foto: Ronald van den Heerik

Tot 1988: kunstacademie, afstudeerrichting tekenen

Nu: kunstenaar en docent WdKA

Afgestudeerd

In 1988 haalde Victor Elberse zijn diploma aan de Willem de Koning Academie, met tekenen als afstudeerrichting. Nu geeft hij er zelf een dag in de week tekenles. Sinds medio juni is bovendien wekelijks de animatieserie *Colin* van zijn hand te zien bij de VPRO.

De eerste herinnering van Victor Elberse aan zijn studie op de kunstacademie is geen vrolijke. 'Het illustratieve karakter van mijn werk werd zwaar bekritiseerd. Dat voelde heel negatief: Teken was mijn leven. Maar de uiteindelijke resultaten ervan zijn juist positief. Als je inzicht wilt krijgen in je mogelijkheden, moet je jezelf opnieuw uitvinden. Ik begreep pas achteraf dat ik al die tijd een trucje aan het doen was en dat ik niet verder zou komen als ik dat trucje bleef herhalen.'

'Ik vond het vreselijk om zo hard aangepakt te worden. Tijdens mijn opleiding heb ik het ook nooit begrepen. Nu ben ik zelf als leraar ook wel hard, maar anders. Ik weet dat het nodig is om sommige mensen open te breken. Ik word op school wel als een strenge docent gezien, maar studenten begrijpen dat wel zodra ik een band met ze krijg.' Nadat Elberse de kunstacademie eind jaren tachtig verliet, tekende hij vooral 'in dienst van' schilderijen en installaties. Hij maakte schetsen voor installaties, of: 'tekeningen waar je in kunt lopen', zoals hij zijn bouwwerken zelf noemt. Zo verwerkte hij zijn fascinatie voor plastic en science fiction in een kapel van koelkastdeuren. Hij sloopte 550 koelkastdeuren om de voorkant vervolgens tegen de muren van een oud Rotterdam

nonnenklooster te plakken. Tekeningen en schetsen vormden ook de basis voor zijn meubel- en sculptuurontwerpen, maar het werkelijke plezier in tekenen had hij ver weg gestopt. 'Teken bleef altijd de drager van mijn werk. Ik kreeg pas weer plezier in het maken van mooie, zelfstandige tekeningen toen ik eind jaren negentig de cavia van de dochter van Peter Lindhout ging tekenen. Ik vond het een maf beest en tekende het dier na voor haar verjaardagskaart.' Victor, zelf homoseksueel, was gegrepen door het dier en bleef tekenen. De cavia ontwikkelde zich tot een homoseksueel personage en verscheen vanaf 2001 in gay maandblad *Squeeze*. De cavia ging *Colin* heten en Paul Groot schreef teksten bij de tekeningen. De strip wekte de interesse van Lindhout die Victor

Colin is vanaf 17 juni elke zondagavond rond middernacht te zien op Nederland 3.

OL

Gemist op de HR:

Vermenging van disciplines. Ik vind alles interessant, maar de verschillende disciplines functioneerden destijds heel geïsoleerd.

Geleerd op de HR: Kijken en jezelf verwonderen over alledaagse dingen, alsof je een klein kind bent.

al kent van hun gezamenlijke studentenjaren aan de kunstacademie. Lindhout wilde een animatiefilm van de cavia maken. En dat is gelukt: Binnenkort zendt de VPRO de animatieserie *Colin*, uit op televisie waarbij Paul Groot wederom de teksten verzorgt. 'Tijdens mijn onderzoek naar Colin was ik vooral aan het kijken naar mensen. Kijken is verschrikkelijk leuk. Als ik iets zie wat me opvalt, kijk ik iets langer zodat ik het thuis heel precies kan vastleggen in een tekening. Een tekening moet er staan, de plaatjes moeten leesbaar zijn. Daarom moet je onderzoek doen en vooral goed kijken. Zo heb ik ook naar de *gayscene* gekeken. Wat is karakteristiek? Dat is moeilijk, omdat ik er zelf deel van uitmaak. Je moet dan een stapje terug doen, maar er ook niet buiten gaan staan. Je ziet dan, ook bij jezelf, dat homo's een stuk alerter zijn; een soort derde oog hebben, uit zelfbescherming. Je kunt niet hand in hand over straat gaan, je moet je bewust zijn van wat je doet. Je moet je wapenen want je bent afwijkend. Maar Colin moest gewoon een leuke, vrolijke animatieserie zijn. Dus geen gemekker. Vermakelijk met een beetje diepgang. Wat mij betreft is het echt een juweeltje van een serie geworden.'

OP ZOEK NAAR DE BEVER

Strand, muziek, cocktails, terrasjes. Mogelijkheden genoeg deze zomer. Maar *Profielen* probeerde nu eens heel iets anders. Zocht de rust op van Nationaal Park de Biesbosch en deed er de 'Kanotocht bij volle maan'. Terug naar de natuur en haar elementen.

Denk aan je evenwicht. Als ik met hulp van twee andere deelnemers uit mijn kano klauter, prent ik me het dringende advies van kano-gidsen Max en Peter nog eens in. Hoewel mijn broek al doorweekt is van de regen, voel ik niks voor kopje-onder. Het lukt. Met handen vol modder raak ik aan wal. Mijn tien mede-kanoërs zijn er ook, samen proberen we tegen de muur en onder een richeltje

van een griendwerkerskeet te schuilen. Bliksemschichten en donder hebben ons hierheen gebracht. Onweer op open water is gevaarlijk, riep een van de kanovaarders en dat vinden gidsen Max (grote pet, grijs baardje, de rust zelve) en Peter (getekend natuurgezicht, de bang- en grappenmaker van de twee) uiteraard ook. De griendwerkers (die hier vroeger wilgenhout hakten en sprokkelde) hadden het slechter, vertelt gids Peter ons. In hun keet was geen computer, met een stukje spek deden ze een hele week en 's nachts likten de ratten de etensresten van je gezicht. 'Daar komt het gezegde *'ben je helemaal van de ratten besnuffeld'* vandaan', weet Peter.

niet opzij bukken

Toen ik de tocht door het Biesboschgebied reserveerde, vroeg ik of het altijd doorging. Bijna altijd, werd me verteld. Regen verhoogt juist de sfeer. Tja, helemaal ontkennen kan ik dat niet hoewel ik meer denk aan *'gedeelde smart is halve smart'*: allemaal een natte broek. Gelukkig zijn onweer en regen snel voorbij. We gaan verder. Mooi, de damp staat op het open

water en diverse tinten blauw en grijs sieren de lucht. Toch is het open water nu even niet aan ons besteed. We gaan het Amazonegebied van de Biesbosch in. Smalle kreekjes met overhangende takken en bomen. Waarvoor je moet bukken en dus komt gids Peter met een nieuwe bijna bangmakende waarschuwing. 'Als je bukt moet je dat, hoewel je dat gewend bent, niet naar opzij doen want dan sla je om. Buk naar voor of naar achter', drukt hij ons op het hart. 'Vorig jaar was er een oude man die juist

De Biesbosch

Nationaal Park de Biesbosch ligt ten oosten van Dordrecht en is een beschermd natuurgebied met kreken en wilgenvloedbossen. Het ontstond na de Sint Elisabethsvloed van 1421 waarbij zo'n zestien dorpen van de kaart werden geveegd. Besloten werd om de ondergelopen polders niet meer in te dijken.

Kanotochten

Kanovaren is een van de recreatiemogelijkheden in de Biesbosch. Vanuit Biesboschcentrum Dordrecht zijn er

georganiseerde tochten op verschillende tijdstippen van de dag. De 'Kanotocht bij volle maan' duurt van 20.15 tot 23.00 uur en kost 9,85 euro. Reserveren is noodzakelijk. Meer informatie: telefoon 078-630 53 53, e-mail: info@biesbosch.org

Tip

Neem goede regenkleding mee, inclusief regenbroek. Etenswaarsen en waardevolle spullen kun je meenemen in een tonnetje of achter slot en grendel bij het startpunt achterlaten.

aan zo'n boom ging hangen. Hij had z'n duikerspak half aan maar toen hij het water uit zijn kano wilde halen, werd hij alsnog nat.'

De 'onderdoortocht' loopt gesmeerd. Er wordt gepraat, gelachen en in een van de tweepersoonskano's wijzen vriend en vriendin elkaar op de juiste koers. 'Naar rechts! Nee, als ik naar rechts zeg, moet je links peddelen'. De aanwijzingen blijken even later niet nodig als we van gids Peter allemaal stil moeten zijn. We gaan richting een beverburcht. Als we onze mond houden, kunnen we familie bever misschien verrassen. Of we een van de mensschuwe dieren te zien krijgen, is de vraag. 'Ze kunnen wel 1.20 meter groot worden', laat Peter nog even met zijn handen zien. 'En ze wegen meer dan een ree.' Oeps, zo'n beest zal toch mijn kano niet kunnen omkieperen, vraag ik me in een flits af...

toetje van de tocht

De stilte maakt de kanotocht, bever of niet, nog mooier. Dauw op het water, fluitende vogels en een lucht die steeds schimmiger wordt. Plons. Zonder aanwijsbare reden wordt er midden op het open water ineens een grote dot water verplaatst. 'Dat was een bever', zegt gids Peter stellig. We geloven hem. Zien doen we familie bever niet, hoewel de schemer het ons soms doet vermoeden. Helaas, het zijn maar eenden. Met een broek die nog steeds nat is en beginnende spierpijn in een van mijn polsen, peddel ik terug richting startpunt. Kunstverlichting en autogeraas brengen ons inmiddels terug naar de stadse werkelijkheid. Maar niet voordat we de laatste bocht nemen. Daar is ie! Als toetje van de tocht: de volle goudkleurige maan. Voldaan kunnen we naar huis, voor een warme douche en een droge broek.

JvN

POWER

3e Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam

De helft van de wereldbevolking woont inmiddels in de stad. In 2050 is dat waarschijnlijk zelfs tweederde. Maar wie bepaalt hoe een stad er in de toekomst uitziet? Tijdens de 3e Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam (IABR) met als titel *Power – Producing the Contemporary City*, denken nationale en internationale architecten na over de stad van de toekomst. Wie heeft de 'power'?

De Nieuwe Nederlandse Stad

In deze snel globaliserende wereld is internationale concurrentie steeds meer een strijd tussen steden. Daar wordt het geld verdiend en komen netwerken samen. Deze expo onderzoekt de toekomst van grote stedelijke netwerken in ons land, zoals de Randstad. De concurrentiepositie ligt onder druk: het wegennet slibt dicht, spoorlijnen zijn overbelast en reistijden rijzen de pan uit. Hoe ziet de toekomst van de Nederlandse steden eruit?

Kunsthall
te zien tot 2 september
Studenten Uitpas: € 5 i.p.v. € 8,50

www.kunsthall.nl

A Better World – Another Power

Is een betere wereld mogelijk? Steeds meer kunstenaars en architecten geven in hun werk blijk van een hernieuwde maatschappelijke belangstelling. Zij ontwerpen niet alleen vormen, maar ook mogelijkheden en alternatieven om de problemen van onze steden aan te pakken. In deze tentoonstelling geven vier ontwerp bureaus een verfrissende kijk op de invloed van stedenbouw op een betere wereld.

Nederlands Architectuurinstituut
te zien tot 21 oktober
Studenten Uitpas: € 5 i.p.v. € 8,-
www.nai.nl

foto: Frank van der Saalm

Schatkamer vol foto's ****

'De schatkamer van de Nederlandse fotografie', zegt het Nederlands Fotomuseum over zijn collectie in een persbericht dat doet vermoeden dat er een duur communicatiebureau voor is ingehuurd. Er is een 'unieke tentoonstelling', met 'informatieve, verrassende en vertrouwde ontmoetingen' met de fotografie in Nederland.

De Nederlandse fotografie kent namelijk een 'rijke geschiedenis', met fotografen en fotografische ontwikkelingen 'van internationale betekenis'. Goed dat ze het even zeggen, want wie gaat er nu naar een museum dat zegt gewoon mooie dingen aan de muur te hebben hangen?

Het Fotomuseum is verhuisd naar de Kop van Zuid. Daar heeft het een ruim onderkomen gevonden in het geheel verbouwde Las Palmas. Dat is fijn, want het museum beschikt over een onmetelijk aantal prachtige foto's die het eerder aan de Witte de Withstraat niet allemaal kwijt kon. Nu wel. In *Dutch Eyes* bijvoorbeeld; een tentoonstelling waarmee je met gemak een middagje zoet kunt zijn. Polderlandschappen, vinexwijken en kolonialisme. Verzetstrijders maakten een grote hoeveelheid foto's van de Tweede Wereldoorlog en geven daarmee een mooie inkt in hun sabotagewerkzaamheden. De semi-permanente tentoonstelling *Las Palmas* biedt een kijkje in de Rotterdamse historie met alleen foto's die in een straal van 1500 meter rond Las Palmas genomen zijn. Veel haven en industrie, Hotel New York en natuurlijk de Holland-Amerika lijn. Wie de wil heeft om te kijken en wie weet hoe hij moet zien, komt mooie plaatjes tegen in de schatkamers van het Fotomuseum. En dat is toch waarvoor je naar een museum gaat.

Nederlands Fotomuseum, Las Palmas, Wilhelminade 332

OL

Verrassende snoeptrommel ****

In het kader van de *Maand van het spannende boek* brengt Uitgeverij 521 een bundel uit, getiteld *De beste spannende verhalen uit Nederland en Vlaanderen*. Tomas Ross en René Appel, beiden zeer verdienstelijke schrijvers van spannende boeken, zijn de samenstellers van de verzameling korte verhalen. Appel en Ross willen met deze bundel een lans breken voor het korte verhaal, een vorm van schrijven waar betrekkelijk weinig Nederlandse en Vlaamse auteurs zich aan wagen. Zonde, zo vinden beide heren. Het korte verhaal is in Engeland en de Verenigde Staten een hoger gewaardeerd en wijdverbreid onderdeel van de literaire wereld. Befaamde

SaS

schrijvers wagen zich vaak aan het genre en ook is er meer dan in ons taalgebied ruimte voor het publiceren van korte verhalen, bijvoorbeeld in literaire tijdschriften.

Ondanks de ondankbare positie waarin het korte verhaal zich in de Lage Landen dus bevindt, hebben Ross en Appel een aardige bundel weten samen te stellen. En dan hebben ze zich ook nog beperkt tot de *event-plot-stories*, verhalen met een duidelijke opbouw en een afgerond verhaal, terwijl schrijvers in het Nederlandse taalgebied zich juist vaak toeleggen op de zogeheten tsjechoviaanse verhalen die vooral zijn gericht op sfeer en emotie. Deze kloeke bundel vol *event-plot-stories* is als een snoeptrommel waar je als liefhebber eindeloos in kan graaien en waar je elke keer weer door verrast wordt. De auteurs zijn zeer uiteenlopend, van Harry Mulisch en Hella Haasse tot Jan Wolkers en Esther Verhoef. Uiteraard zijn de samenstellers zelf ook vertegenwoordigd. Het is een aparte leeservaring, je moet telkens weer een nieuwe set namen en gebeurtenissen op een rijtje krijgen en het gevoel meegezogen te worden in een andere wereld, zoals je bij een lange roman kan ervaren, wordt lichtelijk gemist. Maar je hoeft niet altijd diep te graven om op iets moois te stuiten.

SaS

The Bird and the Bee: Nog een keer! ****

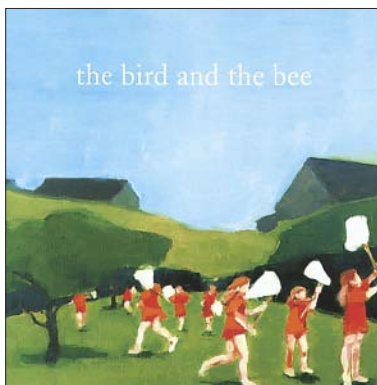
De openingstrack van het debuutalbum van de Amerikaanse formatie The Bird and the Bee, het zeer toepasselijk getitelde *again & again*, is hypnotiserend, verslavend zelfs. Na een paar rondjes in de pc liep de hele redactie van *Profielen* zachtjes in zichzelf te neuïeren, *again and again and again and again... do it again, do it again*. Dat was heel gezellig, of het ergens naar klonk is een ander verhaal. Laten we volstaan met de opmerking dat het halen van die hoge, ijle noten beter kan worden overgelaten aan 'Bird' Inara George ('Bee' Greg Kurstin verzorgt de muziek). George's stem heeft iets elfachtigs, een etherisch, lieflijk geluidje dat heel goed past bij de net zo lieflijke composities op dit relaxte zomeralbum. Volgens Bird and the Bee zelf hebben we hier te maken met *jazz-influenced elektro-pop*, vandaar ook dat het album is uitgebracht op het befaamde jazzlabel Blue Note. Maar waar jazz vaak wordt geassocieerd met donkere cafés, sigarettenrook en moeilijk kijken-de mannen van middelbare leeftijd, op de klanken van Bird en Bee waan je jezelf meer in een hippe strandtent met een fles ijskoude rosé. Verbrande neus, ondergaande zon, visbarbecue, dat werk. Via Googlemaps kun je zelfs een persoonlijk 'Lowlands vliegtuigje' laten landen op het Lowlands-terrein – of waar je ook maar wilt. Verder kun je tijdens het festival foto's naar je profiel mms'en.

Het is weer tijd voor Lowlands!

Het is inmiddels een traditie aan het worden voor *Profielen* om aan het einde van het studiejaar twee gewilde kaarten weg te geven voor *A Campingflight To Lowlands Paradise*. Het populaire festival – vorig jaar compleet uitverkocht – vindt net als altijd ook in 2007 weer plaats in Biddinghuizen, op

17, 18 en 19 augustus. De optredens in de bekende tenten zijn van onder andere Kaiser Chiefs, Editors, Damien Rice, Saybia, Sonic Youth en Nine Inch Nails. Behalve een staalkaart van hedendaagse muziek presenteert Lowlands weer een uitgebreid programma van film, (stand up) comedy, beeldende kunst, video art, poëzie en straatoptredens. De twee succesvolste auteurs van Nederland, Kluun en Saskia Noort, gaan een verbale *battle of the sexes* met elkaar aan en Pieter van Vollenhoven komt een gastcollege geven aan de Lowlands University. De rest van de programmering druppelt langzaam binnen, check www.lowlands.nl. Ook op digitaal vlak probeert Lowlands innovatief te blijven. Liefhebbers kunnen op de site een Llowlife aanmaken, dat is een profiel waar je Llowfriends kunt ontmoeten, foto's en video's van jezelf kunt uploaden, comments kunt plaatsen en kunt zien wie naar welke bands toe gaat. Via Googlemaps kun je zelfs een persoonlijk 'Lowlands vliegtuigje' laten landen op het Lowlands-terrein – of waar je ook maar wilt. Verder kun je tijdens het festival foto's naar je profiel mms'en.

Wil je meedingen naar de twee kaarten à € 125 per stuk? Ga dan naar www.profielen.hro.nl voor de prijsvraag.

Credit voor christendom op Conservapedia ****

Naast Google is Wikipedia de meest geraadpleegde, en redelijk betrouwbare, online bron van informatie. Redelijk betrouwbaar, omdat iedereen een artikel mag aanpassen als je vindt dat het onterechte of ontoereikende informatie geeft. Onnodig om te zeggen dat hier dus weleens mee geknoeid wordt; soms voor de lol, soms voor meer serieuze doeleinden. Nu zijn er in 's werelds grootste democratie wat problemen met Wikipedia. Sommige conservatieve Amerikanen zijn van mening dat de site veel te wetenschappelijk en anti-Amerikaans is. Volgens hen 'krijgt het Christendom geen credit voor de grote vooruitgangen en ontdekkingen die het heeft geïnspireerd' en 'is het onmogelijk om te blijven corrigeren wat ongelovigen halstarrig veranderen.' Zo gebruikt Wikipedia de afkorting BCA (before common age) in plaats van BC (before Christ) en blijken editors van Wikipedia 'zes keer liberaler' te zijn dan de gemiddelde Amerikaan. Althans, volgens enkele conservatieven. Om deze bende een halt toe te roepen, is er dus sinds kort www.conservapedia.com. Hier schrijven de conservatieven hun eigen onbevooroordeelde encyclopedie over abortus, de wonderen van de conservatieve politiek en hun band met de Heer. Maar ook is er genoeg ruimte voor wat *liberal-bashing*, kijk hiervoor onder het kopje *Examples of Bias in Wikipedia*. De site is overzichtelijk, maar niet erg uitgebreid en dus blijft het wel verkakelijk. Toch is het al met al te triest voor woorden. Wikipedia is inderdaad een onvolledige encyclopedie van de westerse wereld, een samenraapsel van kennis en overtuiging slechts nagekeken en herschreven door een kleine redactie wijsneuzen. Maar niettemin één van de grootste samenwerkingsverbanden van internet. Heb je het idee dat je daar niet te horen krijgt wat je wilt? Kan je slecht tegen je ongelijk? Druk je graag je zin door? Sluit je dan aan bij Conservapedia.com en schep je eigen wereld vrij van vooroordelen. Althans, andermans vooroordelen...

RJ

Erik Bana van het doek geveegd ****

Het is niet makkelijk om tegen een all-charmantste Drew Barrymore en een minstens even innemende Robert Duvall op te moeten acteren. Daarom moet Erik Bana het in de nieuwe pokerkomedie *Lucky You* afleggen tegen de decennialange ervaring van Duvall en de liefvallige naïviteit van Barrymore. Het verhaal van *Lucky You* is eenvoudig: Huck Cheever (Bana) is een chronisch verslaafde pokerspeler in Las Vegas. Al zijn geld gaat eraan op. In zijn huis staan geen meubels meer en de film begint met Huck die een ring van zijn overleden moeder aan het verpanden is. Pokeren is zijn leven en pokeren is daarmee ook de film. In het leven van Huck is nog ruimte voor twee mensen: Zijn gloednieuwe aanwinst Billie Offer (Barrymore) en zijn beroepspokerende vader L.C. Cheever (Duvall). Als hij Billie tegen het lijf loopt, wordt hij verliefd. Als zijn vader in beeld verschijnt, is er een gespannen stilte. De relatie tussen Huck en zijn vader is niet goed. Zijn relatie met Billie lijkt beter, maar ook die krijgt het zwaar te verduren. Een spel van afstoten en aantrekken volgt. Eric Bana beweegt zich ondertussen een beetje verbaasd over het doek. Niet dat hij daar reden toe heeft, integendeel. De film is tamelijk voorspelbaar. Als Huck bijvoorbeeld na zijn eerste nacht met Billie vrijwel al haar geld jat, hoeft hij toch niet gek op te kijken als ze een beetje boos wordt? Bij Eric Bana komen de emoties er niet echt uit. Handig voor een goede pokerface misschien, maar een interessante hoofdrolspeler wordt hij daarmee niet. Het is aan de tegenspelers Duvall en Barrymore te danken dat de film toch het kijken waard is.

OL

recensies

TE VEEL VERANDERINGEN op de lerarenopleiding

Netty van der Veen werkte zeven jaar als docent NT2/onderwijskunde bij de lerarenopleiding vo/bve van de hogeschool. Ze vertrekt om verder te gaan in haar eigen bedrijf. 'Ik heb veel geleerd bij de HR. Ik heb de minor NT2/inburgering ontwikkeld en zonder die ervaring had ik de stap naar een eigen onderneming niet makkelijk kunnen maken.' Ze heeft een aantal tips voor verbetering van de organisatie van de lerarenopleiding. 'Er zijn te veel veranderingen. We doen geen jaar hetzelfde.'

'Om te beginnen is de uitval onder studenten veel te groot. Elk jaar begin ik met een groep van 28/29 studenten voltijd van wie er slechts vier à vijf doorgaan. Niet alleen voor de studenten in kwestie, maar ook voor de docenten is dat heel demotiverend en dat versterkt elkaar. Er zijn meerdere oorzaken aan te wijzen voor het grote aantal uitvallers.

Studenten kiezen de verkeerde opleiding, de kloof tussen havo/mbo en de HR is te groot en de informatie voor eerstejaars is onoverzichtelijk. Studenten moeten de informatie over de inrichting van het eerste jaar halen uit hun studiegids, digitaal portfolio, tutoraatsgroep, competentiegids, praktijkgids, website en het rooster staat dan weer op

internet. Niemand kijkt vanuit de student: Hoe kan hij/zij op een eenvoudige en gestructureerde manier aan de benodigde informatie komen? Andere opleidingen van de HR doen dat veel beter. Die geven een gids uit waarin alle informatie handzaam bijeen is gebracht. De studenten van de lerarenopleiding bevinden zich wat dat betreft in een doolhof. 'Daarnaast is het aantal contacturen per blok heel laag. Studenten leiden het leven van iemand die werkloos is. Het komt aan op zelfstudie en zelfredzaamheid, terwijl veel studenten in deze omstandigheden een bijbaan nemen, soms van wel twintig uur. Dat is te veel voor een fulltime studie. Dan houd je te weinig tijd over om te studeren.'

Kernteams en expertgroepen

'De lerarenopleiding heeft een scala aan overlegorganen. Er zijn kernteams en expertgroepen. De kernteams zijn georganiseerd langs de lijnen van de opbouw van de studie: een kernteam propedeuse voltijd, voltijd 2/3/4, deeltijd propedeuse en deeltijd 2/3/4. De expertgroepen zijn gevormd rond de verschillende opleidingen binnen de lerarenopleiding: Nederlands, Frans, Duits, Engels, geschiedenis, wiskunde enz. De docenten zijn lid van een kernteam en maken tegelijkertijd ook deel uit van een expertgroep. Kernteams lijken het primaat te hebben omdat ze een vetorecht hebben bij het nemen van beslissingen. Ook heeft elk kernteam een eigen management. En dan zijn er nog extra teams die zich bijvoorbeeld met accreditatie bezighouden. Je begrijpt dat dit leidt tot ondoorzichtige besluitvorming. Ik denk dat het beter is ook teams samen te stellen rond trajecten: zij-instroom, duale opleidingen, kopopleiding (eenjarige opleiding voor studenten met een afgeronde hbo-opleiding), doorstroming mbo-hbo:

teams op maat waarin je docenten verantwoordelijk maakt voor resultaat. En het allerbelangrijkste is dat 'we teach what we preach'. Dit is essentieel voor een lerarenopleiding. Wij, opleiders van toekomstige leraren, moeten immers het goede voorbeeld geven aan de toekomstige docenten. Een dergelijk uitgangspunt zou door het hele instituut gedragen moeten worden en niet alleen door individuele docenten.'

modewoorden

'We besteden ieder jaar veel tijd aan het op orde krijgen van het curriculum. Misschien lopen we te veel achter modewoorden aan. Is het codewoord 'prestatie', dan verandert het curriculum, is het codewoord 'kennis', dan verandert het weer. Op deze manier zie je een voortdurend verschuivend curriculum. We doen nooit een jaar hetzelfde. Een opleiding moet ook een zekere mate van stabiliteit kennen. Mijn punt is dat er te veel veranderingen zijn en dat onvoldoende wordt doordacht wat de praktische gevolgen zijn van beleidsbeslissingen. We leren onze studenten in het projectonderwijs eerst te denken, dan te doen. Dat moeten we dan zelf ook waarmaken.'

DvN

foto: Ronald van den Heerik